

2^e tussentijdse rapportage
Noardeast-Fryslân
2020

GEMEENTE
NOARD
EAST FRYSLÂN

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Programma 1: Ynwenner en Bestjoer	6
Programma 2: Mienskip.....	21
Programma 3: Soarch en Wolwêzen.....	31
Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	53
Programma 5: Wenjen en Omjouwing.....	63
Programma 6: Iepenbiere Romte	74
Algemeine dekkingsmiddels	85
Overhead	88
Heffing Vennootschapsbelasting	90
Onvoorzien	91
Totaaloverzicht financieel effect 2e rapportage 2020.....	92
Effecten voor de meerjarenraming 2021-2023	94
Corona	97

Inleiding

Op basis van de financiële verordening wordt u doormiddel van tussentijdse rapportages tweemaal per jaar ingelicht over de voortgang van de programmadoelen en de financiële stand van zaken. Voor u ligt nu de tweede tussentijdse rapportage over 2020.

Wat staat er in deze rapportage

Per programma volgt een rapportage op de voortgang van de doelen, subdoelen en activiteiten uit de begroting 2020. Naast de doelen wordt er per programma een overzicht van de financiële afwijkingen gegeven. Afwijkingen groter dan € 50.000 worden toegelicht.

Corona

Aan deze rapportage is de paragraaf Corona toegevoegd. In deze paragraaf wordt ingegaan op de risico's, de extra kosten die gemaakt worden en de compensatie vanuit het Rijk.

Rapportage op voortgang doelen

Daarna wordt ingegaan over de voortgang van de bestuurlijke activiteiten en de belangrijke terugkerende activiteiten, beleidswijzigingen en projecten in 2020. Door middel van verkeerslichten wordt de voortgang aangegeven, de betekenis van de icoontjes staan hieronder toegelicht.

	Groen: Realisatie doelstelling ligt op schema, er is geen toelichting vereist
	Oranje: Realisatie doelstelling loopt vertraging op, maar wordt nog wel gehaald
	Rood: Realisatie van de doelstelling wordt niet gehaald.
	Vinkje: Activiteit is gehaald / gereed

Indien een stoplicht op **oranje** of **rood** staat dan is een toelichting verplicht.

Resultaat 2e rapportage

Het resultaat van de 2^e rapportage 2020 bedraagt € 1.828.000 voordelig. Daarmee loopt het voorlopige negatieve begrotingsresultaat 2020 terug tot € 1.596.000 nadelig.

Het college van burgemeester en wethouders.

Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Waar gaat programma 1 'Ynwenner en Bestjoer' over?

Portefeuillehouder(s) : J.G. Kramer / T. Berends
Programmaregisseur : S. Elverdink
Programmamanager : H. Verbunt

Inleiding:

Dienstverlening is een kerntaak van de gemeente. Daaraan is in de afgelopen jaren dan ook de nodige aandacht besteed, wat onder andere tot uitdrukking kwam in de ontwikkeling en vaststelling van een aantal documenten, zoals de Besturings- en Organiseringsfilosofie 2017 (BOF), Centrumregeling en Dienstverleningshandvest Dantumadiel – Noardeast Fryslân 2018 en het nieuwe Dienstverleningsconcept Noardeast-Fryslân en Dantumadiel 2019-2022.

Vanuit het organisatiemotto 'Samen, persoonlijk en in de buurt' zal worden gewerkt aan het optimaliseren van onze dienstverlening. Daarbij wordt deze raadsperiode ingezet op de hierna onder 101.1 t/m 101.3 genoemde speerpunten.

Eén van de opbrengsten van de programmamarkt van maart 2019 is daarbij dat er extra aandacht komt voor bewustwording over (digitale) laaggeletterdheid en hulp voor en doorverwijzing van mensen die daaraan behoefte hebben.

Ten aanzien van interne dienstverlening en bedrijfsvoering worden alleen doelen of activiteiten opgenomen, als die bijdragen aan een betere (externe) dienstverlening aan de klant. Het belang van een goede interne bedrijfsvoering voor onze externe dienstverlening is onmiskenbaar.

Gebiedsgericht werken – een vorm van collectieve dienstverlening – maakt onderdeel uit van het programma Mienskip, maar een gebiedsgerichte benadering is natuurlijk ook terug te vinden bij de doelstellingen op het gebied van een krachtig en eigentijds bestuur.

Ook veiligheid is een kerntaak van de overheid en in het bijzonder ook van de gemeente.

Het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving is een terugkerend en actueel onderwerp en staat daarom altijd hoog op de politieke agenda.

Hoewel de gemeente een regierol heeft als het gaat om veiligheid en ook de kaders voor het (integraal) veiligheidsbeleid vaststelt, opereert de gemeente in een speelveld met veel spelers (ketenpartners). In het veiligheidsdomein is het formuleren en realiseren van smart-doelstellingen door de afhankelijkheid van ketenpartners daarom niet altijd mogelijk.

Bij het bepalen van de doelen, speerpunten en activiteiten is zoveel mogelijk aangesloten op het bestaande beleid en de actuele ontwikkelingen op het gebied van veiligheid.

De inspanningen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving behoren in de regel tot de reguliere activiteiten en daar waar extra inspanning wordt gevraagd, zijn deze (door alle programma's heen) expliciet op activiteitsniveau opgenomen (bijvoorbeeld bij jeugdoverlast en evenementen). Tijdens de eerder gememoreerde programmamarkt, bleek dat toezicht en handhaving op het gebied van overlast in de openbare ruimte meer aandacht verdient. Een maatregel in dat kader is de aanstelling en inzet van BOA's met taakaccent jeugd.

De gemeentebesturen van de drie voormalige gemeenten hebben de afgelopen jaren ingezet op meer ruimte voor de samenleving als het gaat om zeggenschap over en invloed op het beleid en de eigen woon- en leefomgeving. Initiatieven vanuit de samenleving werden zoveel mogelijk ondersteund en gefaciliteerd.

Noardeast-Fryslân trekt die lijn door.

Bij de inrichting van de bestuurspraktijk en het functioneren van de bestuursorganen wordt er veel ruimte gegeven aan de samenleving. Zo biedt de nieuwe vergaderstructuur van de raad met ondermeer 'It Petear' en 'It Poadium' volop gelegenheid voor een actieve inbreng vanuit alle geledingen van de samenleving.

Daarnaast wordt middels dialoogonderwerpen uit de raadsagenda het gesprek met de samenleving aangegaan.

Ook het college wil zoveel mogelijk met inwoners, bedrijfsleven en andere partners werken aan het behouden en verbeteren van de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de gemeente: 'Samen, In de buurt, Persoonlijk!'.

De bestaande internationale samenwerking en vriendschapsband vanuit voormalig Dongeradeel met Fulda en Crediton wordt voortgezet.

Op grond van het BBV wordt het financieel beleid (inclusief belastingen) jaarlijks verwerkt in de toelichting(en) en paragrafen bij de begroting en meerjarenraming (niet in de doelen).

Hoofddoelstelling:

De gemeente Noardeast-Fryslân is een resultaatgerichte organisatie met focus op klantgerichte dienstverlening, goed toegesneden op de toekomst en met als speerpunten het verbeteren van de dienstverlening, een veilige woon- en leefomgeving, een krachtig en eigentijds bestuur en een gezond financieel beleid voor de lange termijn.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp: verbeteren van de dienstverlening

Kerdoelen

Het aanbod van producten en diensten dat digitaal wordt aangeboden, neemt verder toe

Speerpunt:

- optimaliseren digitale dienstverlening en benutten van kansen op dat gebied.

Beter passende dienstverlening (maatwerk) en hoge kwaliteit en klanttevredenheid

Speerpunten:

- persoonlijke, servicegerichte en integrale dienstverlening, afgestemd op behoeften van inwoners en op doelgroepen (toegankelijkheid via meerdere kanalen);
- hoge klanttevredenheid;
- optimaliseren loketfunctie.

Minder regels en meer efficiënte en effectieve (digitale) werkprocessen

Speerpunten:

- klantgerichte, efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en werkprocessen;
- deregulering.

Onderwerp: veilige woon- en leefomgeving

Kerdoel

De inwoners ervaren een veilige leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte

Speerpunten:

- ondermijning veilige leefomgeving;
- high Impact Crimes (overvallen, straatroven, geweldsdelicten en woninginbraken);
- jeugd en veiligheid (jeugdgroepen en middelengebruik);
- sociale veiligheid (waaronder personen met verward gedrag en overlast door burens);
- evenementenveiligheid;
- dorps- en wijkgerichte politiezorg.

Onderwerp: open, transparant, interactief, integer en coöperatief bestuur

Kerdoel

Open, transparante, interactieve en integere bestuursorganen

Speerpunten:

- het bestuur is herkenbaar en toegankelijk, blijft dichtbij de inwoners en zorgt zo voor verbinding met de gemeente Noardeast-Fryslân;
- de inwoners en samenleving staan centraal (van buiten naar binnen werken);
- het bestuur geeft vorm en inhoud aan een open dialoog met de samenleving;
- het bestuur biedt ruimte voor initiatieven en invloed vanuit de samenleving.

Waar gaat programma 1 'Ynwenner en Bestjoer' over?

Kerndoel

De internationale samenwerking en vriendschapsband met Fulda en Crediton wordt voortgezet

- het bestendigen en stimuleren van culturele uitwisseling en contacten met Fulda en Crediton

Onderwerp: gezond financieel beleid voor de lange termijn

Kerndoel

Gezond financieel beleid voor de lange termijn

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
101.1	Het aanbod van producten en diensten dat digitaal wordt aangeboden neemt verder toe			
	Vanaf 2020 is statusinformatie over de voortgang van aanvragen raadpleegbaar via 'mijn overheid'.	Vanaf 2020 gebruiken we 'mijn overheid' om poststukken digitaal te verzenden, om statusinformatie over aanvragen te delen met aanvragers en onderzoeken we de mogelijkheid om steeds meer gemeentelijke diensten via 'mijn overheid' aan te bieden.		De implementatie van het nieuwe zaakstelsel vordert. Dit jaar zal de technische implementatie verder worden gerealiseerd. In 2021 zal de organisatie worden opgeleid en getraind om het stelsel te gaan gebruiken.
	In 2020 kan 80% van alle producten en diensten digitaal worden aangevraagd.	In 2019 wordt een Plan van Aanpak gemaakt voor de digitalisering, waarbij informatie-management en de ambities voor de dienstverlening worden betrokken.		De implementatie van het nieuwe zaakstelsel vordert. Dit jaar zal de technische implementatie verder worden gerealiseerd. In 2021 zal de organisatie worden opgeleid en getraind om het stelsel te gaan gebruiken.
101.2	Een beter passende dienstverlening (maatwerk) en hoge kwaliteit en klanttevredenheid			

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Vanaf 2019 worden de digitale vaardigheden van onze klanten in samenwerking met onze netwerkpartners verbeterd.	Door inzet van onze medewerkers worden klanten actief geholpen (samen aanvraag doen en het bieden van hulp bij het zoeken van informatie) om gebruik te kunnen maken van onze dienstverlening en waar nodig en gewenst doorverwezen naar onze netwerkpartners.		Veelal zien we in de praktijk dat binnen het sociale netwerk de betreffende hulp wordt geboden bij het aanvragen van producten en diensten. Veelal neemt een familielid al contact op met de gemeenten voor producten of diensten. Daarnaast wordt indien nodig een afspraak ingepland op het gemeentehuis indien mensen er zelf niet uitkomen. Ook zijn er maatschappelijke instellingen zoals het bolwerk, vluchtelingenwerk en bibliotheken die onze inwoners ondersteunen bij het invullen van formulieren.
		Bewustwording en herkenning bij medewerkers van (digitale) laaggeletterdheid.		Bewustwording bij medewerkers omtrent taalgebruik is onderdeel van de trainingen duidelijke taal. Met deze trainingen willen we er voor zorgen dat we als organisatie begrijpelijker en duidelijker communiceren naar onze inwoners toe. Tevens wordt onze website aangepast om te voldoen aan de eisen vanuit de wet digitale toegankelijkheid, zodat ook de website voor iedereen begrijpelijk is.
	De gemeente heeft een nieuwe website o.b.v. toptakenfuncties, duidelijk taalgebruik en eenvoudig in te vullen formulieren.	Jaarlijks monitoren wij het gebruik van onze website en overige diensten en producten om de toegankelijkheid, kwaliteit en terugkoppeling naar de klant te verbeteren.		Tweewekelijks wordt een rapportage gestuurd naar onze kwaliteitsmedewerker met daarop de 'fouten' op de website. Deze worden direct opgelost en aangepast. Dit gaat om juistheid, taalgebruik en – fouten en ook over onvolledige formulieren, onjuiste mailadressen etc.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	De waardering van de dienstverlening (gemiddeld over alle kanalen) uitgedrukt in een cijfer is in 2022 minimaal een 7,0.	Jaarlijks monitoren wij de klanttevredenheid en -bejegening gericht op het verbeteren van onze dienstverlening.		Regionaal wordt onderzocht op welke wijze tools kunnen ondersteunen om kwalitatieve en kwantitatieve servicenormen structureel te monitoren. De verwachting is dat de implementatie hiervan in 2021 gerealiseerd zal zijn.
	De waardering van de klantbejegening (gemiddeld over alle kanalen) uitgedrukt in een cijfer is in 2022 minimaal een 7,0.	Wij investeren in een organisatie-ontwikkelingsprogramma waarbij wij enerzijds leren denken en handelen vanuit de behoefte van de klant (klantbetrokken benadering) en anderzijds de zelfredzaamheid van de kant bevorderen.		Onder bejegening vallen onder andere indicatoren als deskundigheid, vriendelijkheid, duidelijkheid en meedenken met de klant. Binnen de 1e lijn dienstverlening wordt door middel van opleidingen en trainingen jaarlijks gewerkt aan deskundigheid en vriendelijkheid voor klanten. In het kader van duidelijkheid wordt er in 2020 gestart met de cursus duidelijke taal binnen de gehele organisatie. Tevens zal in 2021 door middel van klantreizen in het omgevingstraject juist aandacht besteedt worden op welke wijze meegedacht kan worden met klant. Ook bij besluitvorming omtrent het kwaliteitshandvest en openingstijden zijn klanten betrokken. Tot slot zal naar verwachting in 2021 een monitoringstool worden ontwikkeld in de regio omtrent klanttevredenheidsonderzoek en staat het onderzoek via waarstaatjegemeente.nl voor 2022 gepland.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	De goed bereikbare loketfunctie wordt zodanig ingericht dat de wachttijden voldoen aan het in 2019 vast te stellen kwaliteitshandvest dienstverlening (inclusief servicenormen).	Klantstromen worden voortdurend gemonitord, onderzocht en voorspeld om daar in de dienstverlening/inrichting loketfunctie rekening mee te kunnen houden.		Het kwaliteitshandvest is ontwikkeld en bevat servicenormen per kanaal en voor een aantal producten of diensten. De monitoring op de normen wordt ontwikkeld waarbij het kwaliteitshandvest jaarlijks, met input van onze inwoners, zal worden geëvalueerd.
Deze coalitieperiode blijft in de dorpen Ferwert en Kollum een loketfunctie voor gemeentelijke dienstverlening bestaan.			Door de maatregelen omtrent corona zijn de loketten in Ferwert en Kollum tijdelijk gesloten. Afhankelijk van de richtlijnen omtrent COVID19 zullen de weer opengaan, waarbij het werken op afspraak structureel zal worden opgenomen in de dienstverlening.	
Uitvoering pilot bezorging reisdocumenten.			Activiteit schrappen, reeds verwerkt in jaarrekening 2019.	
101.3	Minder regels en meer efficiënte en effectieve (digitale) werkprocessen			
	Alle geharmoniseerde werkprocessen ondersteunen een klantgerichte, efficiënte en effectieve dienstverlening.	De beschrijving en harmonisatie van werkprocessen wordt afgerond.		De harmonisatie van werkprocessen is afgerond.
Wij gaan onze werkprocessen analyseren en in 2020 aan de hand van klantreizen onze werkprocessen inrichten (<i>hiermee wordt in kaart gebracht hoe inwoners en ondernemers per product en aan de hand van het proces de dienstverlening van de gemeente ervaren; zo wordt zicht gekregen op verbeteringen die de klant echt belangrijk vindt</i>). De afhandeling van de werkprocessen vindt digitaal plaats.			Vanwege de vertraging van de implementatie van het zaakstelsel zal ook deze activiteit in 2021 worden gerealiseerd.	

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Vanaf 2020 voldoet 80% van de dienstverlening aan de vast te stellen servicenormen.	De in 2019 op basis van het dienstverleningsconcept vastgestelde servicenormen worden doorlopend gemonitord op naleving.		Het kwaliteitshandvest is ontwikkeld en bevat servicenormen per kanaal en voor een aantal producten of diensten. De monitoring op de normen vindt plaats en tevens worden de normen jaarlijks geëvalueerd.
	In 2020 is de APV in het kader van deregulering en vermindering lastendruk gescreend en opnieuw vastgesteld.	In 2020 wordt een taskforce deregulering samengesteld, die regelingen gaat screenen op onnodige regels, met name bedoeld om te komen tot vermindering van de administratieve lastendruk.		De geharmoniseerde APV is vastgesteld en zal eind 2020 inwerking treden. Bij de harmonisatie is waar mogelijk gedereguleerd.
102	De inwoners ervaren een veilige leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte			
	Voorkomen en aanpakken van ondermijnende criminaliteit zoals mensenhandel, arbeidsuitbuiting, witwassen en drugshandel.	Ondermijningsbeeldanalyse is uitgevoerd en opgeleverd en leidt tot een plan van aanpak.		Begin maart 2020 heeft de gezagsdriehoek van het lokale politieteam ingestemd met een gezamenlijke plan van aanpak. Lokale uitwerking hiervan dient nog te worden voorgelegd aan college (en raad). Door andere prioriteiten (o.a. COVID19) en onderbezetting team Feiligens heeft het onderwerp ondermijning in beleidsmatige zin de afgelopen maanden onvoldoende aandacht gekregen.
		Bibob-toetsing conform de vastgestelde Bibobbeleidslijn (vergunningen, subsidies). Dit betekent inzet op bewustwording en training van medewerkers en meer inzet op screening aan de voorkant.		Het college heeft recent nieuwe beleidsregels wet Bibob vastgesteld. Bij het vaststellen van deze beleidsregels zijn opnieuw afspraken gemaakt over verdere implementatie in de organisatie.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Bevorderen bestuurlijke en ambtelijke integriteit d.m.v. training, bewustwording, gedragscode, screening etc.		Door andere prioriteiten (o.a. COVID19) en onderbezetting team Feiligens heeft het onderwerp ondermijning in beleidsmatige zin de afgelopen maanden onvoldoende aandacht gekregen. Dit geldt ook voor de activiteiten op het gebied van ambtelijke en bestuurlijke integriteit.
		Consequente toepassing 'Handhavingsarrangement art. 13B Opiumwet'.		Going concern. Tot dusver zijn er in 2020 een zes drugspanden gesloten op grond van deze burgemeestersbevoegdheid.
Verlagen van het aantal High Impact Crimes en de onveiligheidsgevoelens (op basis van de index onveiligheids-gevoelens WSJG).		Buurtpreventieprojecten (o.a. WhatsAppbuurtpreventie) worden actief gestimuleerd.		Gemeente en politie stimuleren buurtpreventie spontaan (via gewone en social media) en naar aanleiding van inbraken.
		Voorlichting en preventieacties in samenwerking met politie.		Voorlichting en preventieacties zijn doorlopende activiteiten (flyers, witte voetenacties, donkere dagen offensief e.d.) die mede worden afgestemd op en afhankelijk zijn van cijfers omtrent High Impact Crimes.
		Bevorderen van de meldings- en aangiftebereidheid.		Ook dit betreft een doorlopende activiteit waarbij het accent afwisselend op verschillende delicten ligt (bijvoorbeeld hennep of inbraken).
Voorkomen dat inwoners overlast ervaren van jeugdgroepen en groepsgedrag in de openbare ruimte.		De groepsaanpak wordt doorontwikkeld; conform deze aanpak worden groepen in beeld gebracht en wordt op maat een plan van aanpak ontwikkeld en uitgevoerd.		Aan deze aanpak wordt in voorkomende gevallen uitvoering gegeven.
		Inzet outreachende jongerenwerker VNN.		De jongerenwerker (via Verslavingszorg Noord-Nederland) wordt ingezet. Zie programma 3 Wolvèzen en Soarch, doel 3.01.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Meer toezicht vanuit team FTH ondermeer door het aanstellen en de inzet van BOA's met taakaccent jeugd.		Gelet op de financiële situatie zijn er voor 2020 geen extra middelen beschikbaar gesteld. Toezichthouder met taakaccent jeugd wordt gemist in de brede aanpak van jeugdgroepen en groepsgedrag.
	De aanpak van overlast (in het kader van sociale veiligheid) heeft prioriteit in en op basis van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022	Toepassen Wet aanpak woonoverlast.		Dit is een ultimium remedium en wordt alleen toegepast bij extreme gevallen. Voor de toepassing van deze wet is eind 2019 een beleidsregel vastgesteld. Er heeft nog geen toepassing plaatsgevonden.
		Bij elke melding van overlast o.b.v. complexe problematiek vindt een analyse plaats voor de meest gerichte hulpverlening en aanpak.		Eenvoudige' overlastmeldingen worden door toezicht en handhaving (T&H) opgepakt. Bij ernstige en/of langdurige overlast, waaraan multi-problematiek ten grondslag ligt, wordt een analyse gemaakt voor een effectieve aanpak door gemeente (Veiligheid, T&H en gebiedsteam) en stakeholders (o.a. politie, woningcorporatie).
	Alle vergunningplichtige evenementen voldoen aan de veiligheidsvoorschriften van de gemeente en de hulpdiensten o.a. ter voorkoming van dodelijke ongevallen, dan wel zwaar letsel bij evenementen.	Afhankelijk van de risico-inventarisatie organiseren wij voor een evenement een startbijeenkomst.		Bij grote(re) evenementen met hogere risico's wordt een startbijeenkomst of vooroverleg georganiseerd. Het aantal evenementen in de gemeente, zowel groot als klein, is sinds de corona-crisis 2020 drastisch gedaald.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Een evenement met hogere risico's wordt altijd geëvalueerd.		Op basis van de ervaringen en het verslag van T&H wordt een dergelijk evenement met organisatoren geëvalueerd. Het aantal evenementen in de gemeente, zowel groot als klein, is sinds de corona-crisis 2020 drastisch gedaald.
		Er is structureel toezicht en handhaving op grote evenementen.		In het recent vastgestelde VTH-beleid is er prioriteit gegeven aan toezicht op evenementen. Dit houdt in dat er structureel toezicht plaatsvindt op evenementen. Dit toezicht vindt risicogestuurd plaats. Dit toezicht wordt vorm gegeven door de toezichthouders publiek domein, toezichthouders bouw en toezichthouders milieu. Het aantal evenementen in de gemeente, zowel groot als klein, is sinds de corona-crisis 2020 drastisch gedaald.
		Meer toezicht in het kader van de Drank- en Horecawet en strafrechtelijk optreden bij overtreding.		In het recent vastgestelde VTH-beleid is er prioriteit gegeven aan toezicht op drank- en horeca inrichtingen. Dit toezicht vindt structureel plaats. Daarnaast is er een sanctiestrategie vastgesteld voor het bestuurs- en strafrechtelijk optreden bij overtredingen.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		<p>Vergunningverlening optochten overeenkomstig plan van aanpak optochten praalwagens; handhaving op de voorschriften door team FTH i.s.m. de politie.</p>		<p>Voor optochten met praalwagens bestaan vaste vereisten voor aanvragen en een vast pakket aan voorschriften voor de vergunning. Per optocht vindt dit jaar vooroverleg plaats met organisatoren over o.a. afmetingen, alcoholgebruik e.d. Er wordt toezicht uitgeoefend en bevindingen worden zo nodig met organisatoren gedeeld en kunnen consequenties hebben. Het plan van aanpak wordt jaarlijks opnieuw tegen het licht gehouden, gelet op de opgedane ervaringen en voortschrijdend inzicht.</p>
	<p>De gemeente maakt zich sterk voor een uitbreiding van de formatie voor geografisch georiënteerde wijkagenten (meer dan in 2018).</p>	<p>De burgemeester zal in diverse (overleg)gremia (driehoek, RBPO NN) pleiten voor meer geografisch georiënteerde wijkagenten.</p>		<p>Binnen de huidige formatie van wijkagenten in de basiseenheid is een uitbreiding voor Noardeast-Fryslân niet realistisch. Bij meer wijkagenten o.b.v. landelijk beleid zal ervoor worden gepleit deze (ook voor Noardeast-Fryslân) geografisch in te zetten.</p>
	<p>De gemeente streeft in het kader van zichtbaarheid/toegankelijkheid van de politie en werken in de wijk naar het realiseren van minimaal 2 (externe) speerpunten in 2022 uit de Ontwikkelagenda GGP (juli 2018).</p>	<p>Er wordt onderzocht welke speerpunten uit de Ontwikkelagenda GGP (juli 2018) kunnen worden vertaald naar de werkwijze van de Politie Noardeast Fryslân.</p>		<p>Met de politie is structureel contact over het beleid en de activiteiten om de zichtbaarheid en toegankelijkheid te waarborgen. De basis hiervoor zijn de interne en externe opgaven uit de ontwikkelagenda GGP: Podium voor goed politiewerk (2018).”</p>
		<p>De websites van gemeente en politie worden gescreend op toegankelijkheid voor en duidelijkheid over het doen van aangiften, meldingen en klachten.</p>		<p>Via de website van de gemeente kunnen online diverse meldingen worden gedaan. Aangezien de website van de politie landelijk wordt geregeld, heeft de gemeente daar geen invloed op.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
103.1	Raad en bestuur zijn open, transparant, interactief en integer			
	De gemeente heeft een krachtig, eigentijds en integer bestuur dat een goede relatie met de burger onderhoudt en ruimte geeft aan nieuwe vormen van participatie en democratie vanuit een open dialoog met de samenleving	De raadsvergaderingen worden rechtstreeks uitgezonden via RTV-NOF en zijn te volgen via livestreams. Ook op een later moment kunnen vergaderingen worden teruggekeken via de website.		Alle raadsbijeenkomsten worden via livestreams van RTV NOF en op de eigen raadssite uitgezonden en zijn later terug te kijken. Ook wordt de bijeenkomst live uitgezonden op de digitale TV van Kabelnoord.
		Er wordt actief ingezet op berichtgeving via social media (facebook/twitter).		De griffie zet namens de raad berichten op Facebook en Instagram en op het twitteraccount van de gemeente. Inmiddels is een korte training gevolgd en zullen de social media nog actiever en beter worden gebruikt.
		De raad biedt inwoners en organisaties maandelijks "It Poadium" – bij voorkeur op locatie – om plannen of initiatieven die niet op de agenda staan te presenteren en/of daarover in gesprek te gaan (open dialoog).		Door de coronacrisis is het aantal bezoek beperkt. Waar mogelijk wordt als alternatief de gelegenheid geboden tot presentatie in de raadszaal.
		Op basis van de raadsagenda 'In nije dei, mei elkoar foarút!' worden deze raadsperiode 6 dialoogonderwerpen met de samenleving opgepakt, die kunnen leiden tot voorstellen aan en besluiten van de raad.		Het gaat om de 6 volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> • Dorpen- en wijkenfonds → zit in afrondende fase • Biodiversiteit → is opgepakt, in ontwikkeling • Cultuurnota → startnotitie is behandeld in de raad • Recreatie en toerisme → de ANNO visie is vastgesteld • Formele en informele zorg → onderzoek rekenkamer Leeuwarden loopt • Verduurzaming woningen → wordt behandeld bij RES en warmtevisie

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Het onderwerp bestuurlijke integriteit heeft permanente aandacht en staat minimaal één keer per jaar op de agenda van raad en college.	✓	Op 17 september is er een workshop integriteit voor de raad georganiseerd.
		Om ook de stem van kinderen te (laten) horen wordt er een kinderburgemeester benoemd.	✓	In verband met het coronavirus heeft de kinderburgemeester helaas deze periode vrijwel geen invulling kunnen geven aan haar rol.
		Er wordt een rekenkamer(commissie) ingesteld, zo mogelijk gezamenlijk met de gemeente Dantumadiel, die mini-maal één onderzoek per jaar uitvoert naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur.	✓	Er ligt inmiddels een voordracht tot benoeming van 3 externe leden voor de gezamenlijk rkc. Benoeming en beëdiging vindt plaats op 1 oktober 2020 in de raadsbijeenkomst van Noardeast-Fryslân.
103.2	De internationale vriendschapsband met Fulda en Crediton wordt voortgezet			
		Het Vriendschapscomité Dokkum wordt ondersteund bij het stimuleren van culturele uitwisseling en contacten met Fulda en Crediton.		Het Vriendschapscomité wordt ondersteund.
104	Gezond financieel beleid voor de lange termijn			

Onderwerp beleidsdocumenten	
<i>Dienstverlening</i>	
Besturings- en organisatiefilosofie en hoofdstructuur Noardeast-Fryslân en Dantumadiel (2017)	
Centrumregeling en Dienstverleningshandvest Dantumadiel – Noardeast-Fryslân (2018)	
Dienstverleningsconcept Noardeast-Fryslân en Dantumadiel	
<i>Veilige woon- en leefomgeving</i>	
Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2015-2018 Noord-Nederland (Politie)	
Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Fryslân	
Samenwerkingsovereenkomst Veiligheidshuis Fryslân	
Convenant Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)	
Handhavingsarrangement en 0-beleid art. 13B Opiumwet	
<i>Open, transparante, interactieve en integere bestuursorganen</i>	
Raadsagenda 'In nije dei, mei elkoar foarút'	
Coalitieagenda 'Trochpakke!', mei elkoar foarút'	
Besturings- en organisatiefilosofie en hoofdstructuur Noardeast-Fryslân en Dantumadiel (2017)	

Onderwerp beleidsdocumenten	
	Centrumregeling en Dienstverleningshandvest Dantumadiel – Noardeast Fryslân (2018)
	Sociaal Economisch Masterplan en Agenda Netwerk Noordoost (ANNO)
	Notitie gebiedsgericht werken Noardeast-Fryslân en Dantumadiel
	<i>Gezond financieel beleid voor de lange termijn</i>
	Financiële beleidsdocumenten (begroting, meerjarenraming, jaarrekening en perspectiefnota)

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Vereniging van Friese Gemeenten	De VFG behartigt de belangen voor alle Friese gemeenten, totaal 18.
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	De VNG behartigt de belangen voor alle Nederlandse gemeenten.
Vereniging van Waddenzeegemeenten	Deze vereniging treedt op als belangenorganisatie voor alle Waddenzeegemeenten.
Veiligheidsregio Fryslân (VRF), onderdeel veiligheid	Belangrijke partner bij het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving
Shared Servicecentrum Leeuwarden	Het SSL garandeert en faciliteert de ICTvoorzieningen en –dienstverlening voor de gemeenten Noardeast-Fryslân en Dantumadiel. Zij scheidt zoveel mogelijk de randvoorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een klantgerichte en effectieve dienstverlening.
Centrumregeling samenwerking Dantumadiel en Noardeast-Fryslân	De gemeente Dantumadiel laat door de gemeente Noardeast-Fryslân in beginsel alle gemeentelijke taken uitvoeren, voor zover deze niet aan anderen zijn opgedragen en zoals omschreven in het dienstverleningshandvest (art 7 centrumregeling).

Overzicht baten en lasten 2020 Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2^e rapportage	Begroting na 2^e rapportage
Baten	874	874	-250	625
Lasten	-6.892	-6.982	64	-6.918
Saldo baten en lasten	-6.018	-6.108	-185	-6.293
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	106	121	0	121
Geraamd resultaat	-5.912	-5.987	-185	-6.172

Toelichting op de wijzigingen Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Burgemeester en wethouders	117	I
Waardeoverdracht pensioenplan door verzekeraar voor voormalig wethouder, dit wordt direct in de voorziening wethouderspensiolen gestort. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.		
Burgerzaken	-353	I
Bijstelling van de legesopbrengsten reisdocumenten als gevolg van de corona crisis en vanwege het verlengen van de geldigheidsduur reisdocumenten, dit is al structureel vertaald in de begroting 2021.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-13	I
Totaal baten	-250	
Lasten		
Burgemeester en wethouders	-117	I
Storting in voorziening wethouderspensiolen door waardeoverdracht, zie ook batenkant. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.		
Burgerzaken	160	I
Bijstelling van de af te dragen rijksleges reisdocumenten als gevolg van de corona crisis en vanwege het verlengen van de geldigheidsduur reisdocumenten, dit is al structureel vertaald in de begroting 2021.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	21	I
Totaal lasten	64	
Totaal saldo wijzigingen	-185	

Programma 2: Mienskip

Waar gaat programma 2 'Mienskip' over?

Portefeuillehouder(s) : P. de Graaf / J. D. de Vries
Programmaregisseur : M. Jansen
Programmamanager : L. Venekamp

Inleiding:

In Noardeast-Fryslân staan inwoner en samenleving centraal en gaan we uit van de leefwereld van de inwoners in onze samenleving. Dat past bij de veranderende rollen die overheid, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties innemen. We ontwikkelen ons van een overheid die beslist en stuurt en daarbij waar nodig mensen en organisaties betreft, naar een overheid die inwoners en instellingen faciliteert bij door hen aangedragen ideeën.

De rol van de gemeente is binnen dit programma vaak die van:

- een netwerkende overheid, die samenwerking zoekt met andere partijen en daarmee gezamenlijk doelen bepaalt;
- een responsieve, participerende overheid, die ruimte geeft aan maatschappelijke initiatieven van onderop en deze ondersteunt.

Vanwege de veranderende rol van de gemeente is een aantal doelen binnen dit programma opgenomen als procesdoelen: we gaan met initiatiefnemers en partners een (gebiedsgericht) proces in en het resultaat is niet vooraf te bepalen. De doelen zijn daarom vaak minder 'smart' geformuleerd.

Daar waar meetbare smartdoelstellingen zijn geformuleerd zal een nulmeting worden uitgevoerd en worden gegevens van GGD en "Waar staat je gemeente" gebruikt.

Noardeast-Fryslân kent een rijk verenigingsleven en sterke mienskipssin. Activiteiten op het gebied van sport en cultuur, al dan niet in verenigingsverband, verbindt mensen en vergroot de levendigheid van de dorpen. Het is daarom belangrijk initiatieven blijvend aan te jagen en te ondersteunen.

Binnen de gemeente hebben we echter wel te maken met demografische ontwikkelingen: bevolkingsdaling, vergrijzing en ontgroening. Dit heeft gevolgen voor bijvoorbeeld voorzieningen als sportclubs, scholen, zorgvoorzieningen en wonen. En daarmee voor de leefbaarheid.

Duidelijk is dat het niet mogelijk is alle voorzieningen of accommodaties in de regio te behouden. Er is discussie nodig over voorzienings spreiding, op thematisch of meer integraal niveau. In alle gevallen is afstemming nodig, anders riskeert de gemeente de leefbaarheid en vitaliteit.

Het realiseren van een toekomstige voorzieningestructuur (voorzieningentransitie) vergt tijd en zal vorm moeten krijgen mét de betrokken partners (zoals schoolbesturen en sportverenigingen) en de dorpen (inwoners). Het is belangrijk betrokkenen te informeren over bevolkingsontwikkelingen en met elkaar de perspectieven voor de toekomst te bespreken.

Hoofddoelstelling:

Behouden en versterken van vitale gemeenschappen en van de leefbaarheid.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp: sociale verbondenheid

Kerdoelen

Meer sociale verbondenheid en betrokken burgers

Speerpunten:

- aanbod van culturele activiteiten;
- aanbod van cultuureducatie voor kinderen / jeugd;
- sportactiviteiten;
- verenigingsleven;

Waar gaat programma 2 'Mienskip' over?

- vrijwillige inzet in dorpen.

Meer zelforganisatie, zelfsturing en eigen verantwoordelijkheid van inwoners

Speerpunten:

- ondersteunen en versterken van initiatieven van onderop;
- duidelijk gemeentelijk aanspreekpunt;
- participatie van burgers;
- samenhang in initiatieven waar mogelijk;
- overheidsparticipatie / nieuw samenspel inwoners en overheid.

Onderwerp: voorzieningenniveau

Kerdoel

Beter passend voorzieningenniveau

Speerpunten:

- onderwijs;
- culturele voorzieningen (culturele infrastructuur);
- sportvoorzieningen;
- overige maatschappelijke voorzieningen (en combi's).

Onderwerp: talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)

Kerdoelen

Optimaliseren van de schoolloopbaan zodat kinderen beter voorbereid zijn op hun toekomst

Speerpunten:

- doelgroep jongeren;
- aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt.

Jongeren in de gelegenheid stellen hun talenten op het gebied van cultuur te ontdekken

Speerpunten:

- doelgroep 0-18 jarigen.

Onderwerp: verbondenheid met het gebied

Kerdoelen

Versterken van de culturele identiteit van het gebied

Speerpunten:

- samenwerkingsverbanden;
- richten op kinderen basisschoolleeftijd–educatie;
- initiatieven aanjagen en faciliteren;
- inwoners zijn trots op de streek/gemeente waar ze wonen.

Kerdoelen

Versterken van de Friese taal(cultuur)

Speerpunten:

- doelgroep kinderen basisschoolleeftijd;
- tweetalige gemeentelijke organisatie;
- zichtbaarheid van het Fries.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
201.1	Meer sociale verbondenheid en betrokken burgers			
	Het aantal mensen dat in aanraking komt en betrokken is bij culturele activiteiten en/of culturele vorming is in 2022 toegenomen met 10% t.o.v. 2018.	Nieuwe initiatieven op cultureel gebied stimuleren.		Het grootste deel van de activiteiten is met behoud van subsidie doorgeschoven naar 2021 i.v.m. corona. Toch kon een aantal activiteiten uitgevoerd, zoals Street art Kollum.
		In 2020 de mogelijkheden onderzoeken voor een verbreed aanbod van kunstzinnige vorming.		Dit wordt meegenomen in de Cultuurnota.
		Samen met inwoners nieuw cultuurbeleid opstellen (initiatief raad).		De raad heeft de Startnotitie vastgesteld in juni; de publieksavond heeft begin september plaatsgevonden.
	Toename van het aantal door inwoners georganiseerde activiteiten al dan niet in verenigingsverband (o.a. cultuur en sport) gericht op de levendigheid van de dorpen.	Kennismakingslessen van diverse sporten op de scholen via de buurtsportcoach. Hierbij is aandacht voor de Fryske sporten. De plaatselijke verenigingen worden hierbij betrokken.		In verband met de coronaperiode zijn activiteiten georganiseerd voor mensen (kinderen) thuis en vervolgens ook op het schoolplein. In het Sportakkoord worden de kennismakingslessen door verenigingen opgenomen.
		Regeling voor sportevenementen en activiteiten opstellen dan wel harmoniseren en budget beschikbaar stellen.		De harmonisatieregeling is in concept afgerond om door het college te worden behandeld.
		Opstellen van een lokaal Sportakkoord voor het ondersteunen van verenigingen met aandachtspunten: georganiseerde bredere omni-activiteiten.		Concept Sportakkoord is opgesteld en de aanvraag voor uitvoeringsgeld is ingediend (WVS). Het kernteam is in ontwikkeling en als ambassadeur aan de slag gegaan.
		Inbreng (communicatie) bij met name grotere evenementen met publieke aandacht zoals de (fiets)Elfstedentocht, ludieke acties voor goede doelen etc. Hierin zal de evenementencoördinator een rol spelen.		In verband met corona zijn evenementen niet doorgedaan; deze worden jaar opgeschoven.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Ondersteuning bij evenementen door buurtsportcoaches.		In verband met corona hebben buurtsportcoaches social media ingezet bij hun ondersteuningswerk. Het resultaat is dat het inzicht in mogelijkheden voor bewegen thuis en in het openbaar gebied bij burgers is vergroot.
201.2	Meer zelforganisatie, zelfsturing en eigen verantwoordelijkheid van			
	Inwoners hebben meer mogelijkheden voor invloed op hun eigen leefomgeving.	<p>In 2020 worden dialoogsessies gehouden met besturen van streek-, wijk- of dorpsbelangen over gewenste ondersteuning. Op basis van de resultaten wordt ondersteuning op maat ingericht (bv overleggen, netwerkbijeenkomsten, cursussen).</p> <p>In 2020 wordt uitvoering gegeven aan het besluit dat de raad heeft genomen over dorps- en wijkbudgetten.</p> <p>Daar waar sprake is van een specifieke opgave wordt in overleg en in samenwerking met betrokkenen uit de samenleving een gebiedsagenda opgesteld (gebiedsgerichte aanpak) Initiatiefnemers / dorpen / wijken worden daarbij ondersteund en gefaciliteerd.</p>	 	<p>De kennismakingsbezoeken van de burgemeester/contactwet houders zijn opgestart. Vanwege corona minimale contacten.</p> <p>De Subsidieregeling Dorps- en wijkbudgetten is goedgekeurd door de Raad en vastgesteld door het College. Dorpen en wijken hebben recht op een basisbedrag ter ondersteuning van besturen. Daarnaast mogen ze subsidie aanvragen voor leefbaarheidsinitiatieven. Er zijn twee initiatieven gehonoreerd: Niawier en Blije.</p> <p>De DOM 2.0 dorpen zijn ondersteund. Dit is een doorlopend proces.</p>

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		In het kader van de Omgevingswet wordt een proces gestart om te komen tot een gekantelde manier van werken volgens het principe "ja, mits".		Er zijn voorbereidingen getroffen om de organisatie bekend te maken met de Omgevingswet (OW) en zich voor te bereiden op de nieuwe manier van werken volgens de wet. De OW gaat naar verwachting in op 1-1-2022
202	Beter passend voorzieningenniveau			
	Beter bij de bevolkingssamenstelling passende en veilige speeltuinvoorzieningen	Subsidieregeling ontwerpen waar plaatselijke belangen / speeltuinverenigingen een beroep op kunnen doen.		De afgelopen maanden is gewerkt aan het rapport en advies over speelvoorzieningen
	De maatschappelijke voorzieningen (voor sport, cultuur en ontmoeten) zijn toekomstbestendig: betaalbaar en bereikbaar	Er worden gebiedsgerichte processen doorlopen met inwoners, dorpen en initiatiefnemers, gericht op een toekomstbestendige voorzieningenstructuur.		De nulmeting over de kwaliteit van de velden en de kosten van beheer is afgerond en ter informatie naar de raad en verenigingen gegaan. Er is een consultatieronde geweest bij de verenigingen. T.b.v. het dorpshuizenbeleid wordt een nulmeting uitgevoerd om de onderhoudssituatie van dorpshuizen in beeld te brengen; deze is bijna gereed.
		Initiatieven vanuit de samenleving gericht op een toekomstbestendige voorzieningenstructuur worden gestimuleerd		Er is subsidie toegekend aan 'Hallum'; dit project is in uitvoering genomen door de initiatiefgroep.
		De ingrediënten voor het onderdeel Sportstimulering (visie op sport en bewegen) worden verzameld vanuit verschillende processen.		Zie 201.1 Sportakkoord.
		Er wordt Gezondheidsbeleid opgesteld waarin aandacht is voor de relatie met sport en bewegen.		Zie programma Soarch & Wolwêzen.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
203.1	Optimaliseren van de schoolloopbaan zodat kinderen beter voorbereid zijn op hun toekomst			
	Alle kinderen hebben in 2022 kennis gemaakt met nieuwe (technologische) ontwikkelingen en vaardigheden kunnen ontwikkelen die van belang zijn voor een goede aansluiting op de arbeidsmarkt.	Projecten op het gebied van technologie en zorg worden in samenwerking met onder andere Kennislab ontwikkeld. De gemeente heeft een faciliterende rol.		Dit is onderdeel geworden van de Regiodeal. Er is een mobiel leslokaal voor wetenschap en techniek. De mobiele talentenwerkplaats gaat naar de dorpen toe, staat in de straat, op school of het buurthuis. De mobiele talentenwerkplaats wordt ingezet in onderwijs, maar ook voor naschools aanbod.
203.2	Jongeren in de gelegenheid stellen hun talenten op het gebied van cultuur te ontdekken			
	Het aantal leerlingen van het primair- en voortgezet onderwijs dat gedurende hun schoolloopbaan in aanraking komt met meerdere culturele activiteiten is in 2022 met 5% toegenomen t.o.v. 2018.	De samenwerking tussen scholen, culturele instellingen, kunstenaars en musea stimuleren door voorwaarden op te nemen in de subsidieovereenkomsten en beschikkingen.		Subsidievoorwaarden worden opgesteld nadat de Cultuurnota is opgesteld.
204.1	Versterken van de culturele identiteit			
	Initiatieven en activiteiten zijn beter op elkaar afgestemd / met elkaar verbonden. Mensen vinden elkaar bij het voorbereiden van en bezoeken van culturele activiteiten.	Behouden en waar mogelijk versterken van de samenwerkingsverbanden die ontstaan zijn in het kader van LF-2018.		Er wordt gewerkt aan een nieuwe Cultuurnota; dit wordt erin meegenomen

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Het aantal scholen dat aandacht besteedt aan de cultuurhistorie van de regio is in 2022 toegenomen met 5% t.o.v. 2018.	In overleg met Markant Friesland de samenwerking tussen scholen, lokale musea en andere erfgoedinstellingen stimuleren.		Opgenomen in nieuwe concept –beleidsplan van Markant Fries-land. Over de voortgang wordt gerapporteerd in de jaarrapportage. Behalve Markant zijn ook andere organisaties die voorstellingen organiseren voor kinderen gefaciliteerd, zoals Theaterkerk Nes, Opus 3 (cultuurdagen), Oktober Kindermaand.
204.2	Behâld en fuortsterkjen fan de meartaligens, wêrûnder Frysk en streekeigen talen			
	It tal trijetalige skoallen is yn 2020, neffens 2017, ferdûbele.	Basisskoallen stimulearje om Frysk taalbelied in plak yn harren skoalbelied te jaan, troch it oanbieden fan de leskist Lês en Read.		Yn de nije nota Frysk taalbelied is der oandacht foar it Frysk op skoallen. Skoallen wurde stimulearre om harren oan te slûten by it netwurk Meartaligens. It ferdûbeljen fan it oantal trijetalige skoallen is opskood nei 2024.
	Yn 2020 is 90% fan alle pjutteropfanglokaasjes en bernedeiferbliuwen twatalich sertifisearre.	Undersykje oft de Frysktalige fariant fan projekt Boekenpret útfierd wurde kin op de foarskoallen.		Bibliotheken Noord Fryslân (BNF) hat in plan makke foar it ynfieren fan it projekt Boekenpret op de foarskoalske foarsjennings (start oktober). Der is ek oandacht foar it Frysk.
	De sichtberens fan it Frysk yn 'e gemeente en de gemeentlike organisaasje fergrutsje	Kriteria oer it brûken fan it Frysk opnimme yn de subsydzjebetingsten.		De nije nota Frysk taalbelied is fêststeld. De nije subsydzjeregelingen gean yn fan 1 jannewaris 2021 ôf.
		Kursussen Frysk foar it persoanlik.		Op Viadesk is ynformaasje pleatst oer de kursussen Frysk.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Yn 2020 binnen de mooglikheden foar it behâlden fan de streekeigen taalkulturen (ûnder oaren it Dokkumers, Kollumers en Pompsters) yn kaart brocht.	Nei ynventarisasje fan de gegevens oer de ferskillende talen yn de gemeente en it meitsjen fan harmonisearre taalbelied Frysk (ein 2019), wurdt yn 2020 en fierder útfiering jûn oan de aktiviteiten sa as neamd yn dizze beliedsnota.		It nije Fryske taalbelied is fêststeld. In wurkgroep is al dwaande mei de Streektalen.

Onderwerp beleidsdocumenten
<i>Sociale verbondenheid</i>
Notitie gebiedsgericht werken Noardeast-Fryslân en Dantumadiel 2019-2022
<i>Voorzieningsniveau</i>
Agenda voor onderwijsvoorzieningen in Noordoost Fryslân (2017)
Atlas van Noordoost Fryslân Eindrapport (sept. 2015)
Naar een regionaal voorzieningsverspreidingsmodel in Noordoost Fryslân 2010-2030 (jan. 2014)
Naar een regionale ontwikkelagenda voor onderwijsvoorzieningen in NO Friesland; Verkennend masterplan huisvesting DDFK
<i>Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)</i>
<i>Verbondenheid met het gebied</i>
Nota Frysk taalbelied Noardeast-Fryslân "Mei elkoar foarút mei it Frysk"
Nog op te stellen Cultuurnota Noardeast-Fryslân

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Roobol	Verzorgt het openbaar onderwijs zoals beschreven in artikel 46 van de Wet op het primair onderwijs
Elan Onderwijsgroep	Verzorgt het openbaar onderwijs zoals beschreven in artikel 46 van de Wet op het primair onderwijs

Overzicht baten en lasten 2020 Programma 2: Mienskip

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportag e	Begroting na 2 ^e rapportag e
Baten	144	158	0	158
Lasten	-7.121	-9.908	-153	-10.061
Saldo baten en lasten	-6.977	-9.750	-153	-9.903
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	5	2.739	0	2.739
Geraamd resultaat	-6.972	-7.011	-153	-7.164

Toelichting op de wijzigingen Programma 2: Mienskip

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Totaal baten	0	
Lasten		
Bewegingsonderwijs	-127	S
Het bewegingsonderwijs maakt gebruik van gymlokalen en sporthallen. Deze kosten worden doorbelast. Deze correctie betreft een bijstelling op eerdere doorbelastingen. In programma 6 ontstaat een voordeel, per saldo heeft deze wijziging geen effect op het resultaat.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-26	I
Totaal lasten	-153	
Totaal saldo wijzigingen	-153	

Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Waar gaat programma 3 'Soarch en Wolwêzen' over?

Portefeuillehouder(s) : J.D. de Vries
Programmaregisseur : A.Hofer
Programmamanager : G. Hettema

Inleiding:

De transitie als gevolg van het in werking treden van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet heeft de afgelopen jaren van onze inwoners/cliënten, zorgaanbieders, hulpverleners en gemeente grote inspanningen gevergd. Ook in de toekomst blijven deze inspanningen van de partijen gevraagd om het sociale domein verder te transformeren. Met de transformatie van het sociaal domein wordt beoogd een nieuwe inrichting van ons zorgstelsel tot stand te brengen. Met deze transformatie van het sociaal domein willen we bereiken dat mensen zelfredzaam en samen redzaam zijn en zelf de regie over hun leven kunnen behouden. De gemeente is verantwoordelijk voor het bieden van hulp en ondersteuning aan die inwoners die niet in staat zijn dit op eigen kracht te doen.

Vanaf 2019 wordt deze transformatie verder vormgegeven door de inzet op preventie, participatie en meedoen in de samenleving. Het transformeren van het sociale domein is een continu proces waar tezamen met inwoners, zorgaanbieders en overige belanghebbenden vorm aan moet worden gegeven. Eén van de opbrengsten van de programmamarkt 2019, is dat samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen als erg belangrijk wordt gevonden. Ook de bekendheid en zichtbaarheid van de diverse partijen is als aandachtspunt benoemd tijdens de programmamarkt. Vanuit de coalitieagenda zal de komende periode -met name- ingezet worden op een doelgerichte, proactieve aanpak van armoede. Dat geldt eveneens voor een preventieve aanpak voor gezondheid.

De gemeente Noardeast-Fryslân streeft naar een samenleving waar inwoners de mogelijkheid hebben om mee te doen, ongeacht belemmeringen of beperkingen. Binnen dit programma worden onze inwoners gestimuleerd om zoveel mogelijk te participeren in de samenleving.

Hoofddoelstelling:

Inwoners in onze gemeente hebben de mogelijkheid om mee te doen, ongeacht belemmeringen of beperkingen.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp: langer leven in gezondheid

Kerdoel

Langer leven in goede gezondheid

Speerpunten:

Verbeteren van de leefstijl:

- voorkomen onverantwoord gebruik van verslavende middelen als alcohol, drugs en tabak;
- verbeteren psychisch welbevinden;
- meer inwoners op gezond gewicht;
- verbeteren toegang tot zorg.

Onderwerp: meer maatschappelijke participatie

Kerdoel

Meer maatschappelijke participatie

Speerpunten:

- zinvolle besteding van de dag;
- inkomen zekerstellen;

Waar gaat programma 3 'Soarch en Wolwêzen' over?

- schulden voorkomen;
- ondersteunen van mantelzorgers;
- bevorderen vrijwillige inzet;
- eenzaamheid/sociaal isolement tegenaan;
- vermindering laaggeletterdheid;
- ondersteuning bij zorgvraag.

Onderwerp: gunstiger opvoedklimaat

Kerdoel

Gunstiger opvoedklimaat

Speerpunten:

- veilige passende leer- en leefomgeving (thuis en op school);
- versterken ouderschap;
- alle kinderen kunnen meedoen.

De financiële mogelijkheden binnen het sociaal domein zijn niet onbeperkt. Sterker nog, sinds de decentralisatie hebben we te maken met financiële tekorten. De beperkte financiële mogelijkheden hebben rechtsreeks invloed op onze ambities voor de komende jaren. Dit kan leiden tot een (tussentijdse) aanpassing van ons ambitieniveau.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
301	Langer leven in goede gezondheid				
	<i>Volwassenen:</i> Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) dat problematisch gebruik maakt van middelen als alcohol, drugs en tabak daalt.	Jaarlijks activiteitenprogramma 'Mei Feste Hân' uitvoeren (convenant VO-scholen, politie en gemeenten).	Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op bewegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.		Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op bewegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Activiteitenprogramma van het Preventie- en Handhavingsplan 2018 – 2021 (o.g.v. Drank- en Horecawet) uitvoeren.	Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit medio 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.		Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.
		Hulpverlener VNN wordt ingezet voor begeleiding van verslaafde inwoners, en voor kennisvergroting van professionals.	De hulpverlener VNN wordt sinds 2019 hiervoor ingezet.		De hulpverlener VNN wordt sinds 2019 hiervoor ingezet.
		Uitvoeren activiteiten 'Rookvrije generatie'.	Dit is onderwerp van gesprek in te vormen nieuw beleid.		Dit is onderwerp van gesprek in te vormen nieuw beleid.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) met depressieve gevoelens neemt af.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.	Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit medio 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.		Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.
	De deelname aan activiteiten door inwoners met een psychische kwetsbaarheid (18 jaar en ouder) neemt toe.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.	Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit medio 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.		Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) met overgewicht neemt af.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.	Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit medio 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.		Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.
		Programma GIDS uitvoeren.	Via projecten van GIDS (gezond in de stad) wordt ingezet op het voorkomen en bestrijden van overgewicht onderen kinderen en volwassenen.		Via projecten van GIDS (gezond in de stad) wordt ingezet op het voorkomen en bestrijden van overgewicht onderen kinderen en volwassenen.
	<i>Jeugd en jongeren:</i> Het aantal inwoners (tot 18 jaar) dat onverantwoord gebruik maakt van middelen als alcohol, drugs en tabak daalt.	Inzetten van jongerenwerkers voor jeugdproblematiek (inclusief verslavende middelen) op scholen en op straat.	De jongerenwerker (via VNN) is in 2019 ingezet voor het voortgezet onderwijs om met name de toeleiding naar de hulpverlening te organiseren. De samenwerking met het jongerenwerk van de welzijnsorganisatie is versterkt.		De jongerenwerker (via VNN) is in 2019 ingezet voor het voortgezet onderwijs om met name de toeleiding naar de hulpverlening te organiseren. De samenwerking met het jongerenwerk van de welzijnsorganisatie is versterkt.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Hulpverlener VNN wordt ingezet voor begeleiding van verslaafde inwoners, en voor kennisvergroting van professionals.	De hulpverlener van VNN wordt sinds 2019 hiervoor ingezet.		De hulpverlener van VNN wordt sinds 2019 hiervoor ingezet.
		Jaarlijks activiteitenprogramma 'Mei fêste hân' (Integrale aanpak middelengebruik Noordoost Fryslân: covenant VO-scholen, politie en gemeenten) uitvoeren.	Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op bewegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.		Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op bewegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.
		Uitvoeren activiteiten 'Rookvrije generatie'.	Dit is onderwerp van gesprek in te vormen nieuw beleid.		Dit is onderwerp van gesprek in te vormen nieuw beleid.
	De deelname aan activiteiten door inwoners met een psychische kwetsbaarheid (tot 18 jaar) neemt toe.	Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.	Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit medio 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.		Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Uitvoering geven aan welzijnsbeleid, o.a. ondersteuning jonge mantelzorgers.	Dit is in 2019 opgenomen in het reguliere beleid en hier wordt uitvoering aan gegeven.		Steunpunt voor jonge mantelzorgers opgenomen in het reguliere beleid. Wordt uitvoering aangegeven.
	Het aantal inwoners (tot 18 jaar) met overgewicht neemt af (in relatie tot beweegnormen).	Uitvoering basistaken en aanvullend pakket Jeugdgezondheidszorg door GGD Fryslân (jaarlijks wordt het aanvullend pakket herzien).	Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op beweegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.		Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op beweegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.
		Activiteitenprogramma Gezondheidsbevordering (nota Gezondheidsbeleid 2018 – 2021) uitvoeren.	Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit medio 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.		Na de eerder al gemelde vertraging door de focus op kostenbeheersing in het sociaal domein liggen de voorbereidingen voor het activiteitenprogramma op schema om dit 2020 gereed te hebben en aan te kunnen bieden aan de raad. NB.: De huidige nota en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma vormen nu nog het uitvoeringskader.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Programma GIDS uitvoeren.	Via projecten van GIDS (gezond in de stad) wordt ingezet op het voorkomen en bestrijden van overgewicht onderen kinderen en volwassenen.		Via projecten van GIDS (gezond in de stad) wordt ingezet op het voorkomen en bestrijden van overgewicht onderen kinderen en volwassenen.
	De ouderbetrokkenheid en de deelname van scholen aan preventieprogramma's over verslavende middelen wordt verhoogd.	Uitvoering basistaken en aanvullend pakket Jeugdgezondheidszorg door GGD Fryslân (jaarlijks wordt het aanvullend pakket herzien).	Meerdere activiteiten vanuit het convenant worden per klas georganiseerd. Ouders worden door de scholen en VNN nadrukkelijker bij deze opvoedingsproblematiek betrokken.		Meerdere activiteiten vanuit het convenant worden per klas georganiseerd. Ouders worden door de scholen en VNN nadrukkelijker bij deze opvoedingsproblematiek betrokken.
		Uitvoeren activiteitenprogramma 'Mei fêste hân'.	Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op bewegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.		Het project "de gezonde school" loopt en wordt op diverse scholen uitgevoerd. Ook wordt ingezet op bewegonderwijs op de scholen. Via het project Mei fêste hân worden steeds meer scholen gemotiveerd dergelijke initiatieven op te pakken.
		Opvoedingsvaardigheden van ouders begint bij betrokkenheid. De positie van ouders en opvoeders wordt onderdeel van subsidiebesprekingen.	In de projecten is sinds 2019 ouderbetrokkenheid een nadrukkelijk onderdeel.		In de projecten is sinds 2019 ouderbetrokkenheid een nadrukkelijk onderdeel.
302	Meer maatschappelijke participatie				

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Eind 2020 is het aantal inwoners dat zichzelf financieel redt toegenomen.	Er wordt voortdurend gecommuniceerd over minimaregelingen.	De minimaregelingen worden op inhoud, toepasbaarheid en communicatie gecheckt in samenwerking met het platform 'armoedecoaches' Daarnaast is er een pilot gestart met de VoorzieningenWijzer.		Er is een werkgroep bezig met het maken van een Sociaal Domein breed communicatieplan. Daarbij worden ook minimaregelingen betrokken.
		In 2020 worden voorbereidingen getroffen voor de inzet van een medewerker armoede en achterstanden (aandachtsgebied) waarbij specifieke aandacht is voor kwetsbare groepen.	Deze activiteit is zo goed als afgerond en hier wordt voortgeborduurd.		Het aannemen van drie minimacoaches stond gepland voor 2020. Deze planning niet gehaald; werving en inwerken (aansluitend op het nieuwe beleidskader dat nog in de Mienskip getoetst moet worden) is i.v.m. Corona verschoven. Dit onderwerp is verschoven naar het voorjaar van 2021.
		Aanpak armoede en schulddienstverlening wordt verder geïntensiveerd.	Er is een start gemaakt met onderzoek naar de implementatie van Vroegsignalering. Daarnaast wordt ingezet op de adviesrol als gemeente bij verzoeken aan de rechtbank voor bewind. Dit heeft als doel om inwoners sneller te begeleiden naar een schuldregeling en budgetbeheer in te zetten waar dat past.		Vroegsignalering zal in het najaar van 2020 als project worden opgepakt. Daarnaast wordt in het kader van het actieplan Brede Schuldenaanpak, schuldhulpverlening verder geïntensiveerd.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Integrale intake en samenwerking bevorderen vanuit het team schuldienstverlening mét het gebiedsteam.	Integrale intake is het uitgangspunt voor de gemeentelijke dienstverlening, door diverse belemmeringen (wetgeving en systemen) is dat niet altijd mogelijk. Desondanks zijn er wel stappen gezet in met name de samenwerking met NEF voor de intake.		In het kader van vroegsignalering zal de schuldenaanpak op een integrale manier beleidsmatig worden geïntensiveerd.
Het aantal inwoners (18 jaar en ouder) en jeugd en jongeren (tot 18 jaar) dat in armoede leeft neemt jaarlijks af.		Er wordt voortdurend gecommuniceerd over minimaregelingen (waaronder het kindpakket). Het kindpakket moet worden afgestemd met het onderwijs.	In 2019 is een nieuw convenant Kindpakket afgesloten. Hieraan is extra aandacht besteed bij de ondertekening. In de minimagids zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden opgenomen. Dit jaar wordt de startnotitie en het nieuwe beleidskader "Kindgericht en integraal armoeden en minimebeleid" opgeleverd, hiervoor zijn voorbereidende werkzaamheden verricht.		De startnotitie integraal en kindgericht armoedebeleid is dit voorjaar vastgesteld door het college en wordt 1 oktober gepresenteerd aan de Raad. In oktober en november worden meedenksessies georganiseerd voor raadsleden, ambtenaren en maatschappelijke partners. Er is een start gemaakt, i.s.m. ROC Friesland College, om een participatiespoor te ontwikkelen voor jongeren in kwetsbare posities. Hierin wordt nauw samengewerkt met NEF en RMC Noord. Op dit moment wordt het projectplan geschreven.
		Integrale intake bevorderen vanuit gebiedsteam.	Deze activiteit is zo goed als afgerond en hier wordt voortgeborduurd		Deze activiteit is zo goed als afgerond en hier wordt op voortgeborduurd.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Eind 2019 is het aantal uitkeringsgerechtigd en met een langdurige afstand tot de arbeidsmarkt met een zinvolle besteding van de dag toegenomen.	In 2020 wordt de pilot Meedoen uitgevoerd.	Het project heeft nog geen doorgang gevonden vanwege het ontbreken van middelen. Deze activiteit is zo goed als afgerond en hier wordt voortgeborduurd vanuit de versnellingsagenda, Regiodeal wordt ingezet op uitvoering van het project.		Het project is in april 2020 van start gegaan en wordt samen met NEF uitgevoerd.
	Eind 2020 is het aantal overbelaste mantelzorgers gedaald naar maximaal 12%.	In 2020 is er een verbeterd aanbod respijtzorg gerealiseerd binnen het inkoopkader van de Wmo.	Inkoopproces is afgerond. Aanbieders worden met hogere tarieven verleid daadwerkelijk respijtzorg aan te bieden.		Het inkoopproces is voltooid en daarmee is er een verbeterd aanbod voor respijtzorg gerealiseerd.
		Het beleidsplan "fan Wearde" is geactualiseerd en er wordt jaarlijks een nieuw actieplan opgesteld waarbij ook aandacht is voor de jonge mantelzorger.	Het actieplan 2019 is uitgevoerd, aan het actieplan 2020 wordt uitvoering gegeven.		Er wordt uitvoering aan het actieplan 2020 gegeven, waarbij ook aandacht is voor jonge mantelzorgers. Hier wordt vanuit Fawaka inzet op gepleegd.
	Het percentage inwoners dat als vrijwilliger actief is bedraagt eind 2020 50% (minimaal 1 keer per jaar vrijwilligerswerk gedaan).	De gemeente voert regie op het jaarplan en projecten van de welzijnsstichtingen om de zelfredzaamheid en participatie van inwoners te stimuleren (inzet van bijvoorbeeld huisbezoeken).	.In het reguliere proces en werkwijze van het Bolwerk en netwerkpartners, alsook de gebiedsteams wordt doorlopend ingezet op het vergroten van de deelname (percentage) aan vrijwilligerswerk door inwoners en cliënten. Gemeente voert regie hierop. Op dit moment lijkt dit wel een ambitieuze doelstelling. Het percentage ligt in onze gemeente op 45%. In Noord Nederland is dit één van de hoogste percentages.		Het aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk verricht ligt op een hoog niveau (45%). In Noord Nederland is dit één van de hoogste percentages. Daarmee lijkt de doelstelling te ambitieus geformuleerd. Desalniettemin zetten we in op het programma MEEDOEN van NEF, waarbij aandacht is voor vrijwillige inzet en participatie van inwoners.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Het aantal inwoners dat in een sociaal isolement verkeert, neemt af in een periode van 4 jaar.	De gemeente voert regie op het jaarplan en projecten van de welzijnsstichtingen om de zelfredzaamheid en participatie van inwoners te stimuleren (inzet van bijvoorbeeld huisbezoeken).	Gemeente, het Bolwerk en netwerkpartners hebben in 2019 in diverse plaatsen activiteiten georganiseerd i.h.k.v. de landelijke actieweek tegen eenzaamheid. O.a. is een bewustwordingscampagne gelanceerd, zijn er workshops, cursussen, netwerkbijeenkomsten en lezingen georganiseerd en is er frequent brede communicatie richting inwoners. Er zijn doorlopend (regie) overleggen met het Bolwerk m.b.t. de uitvoering van de jaarplannen en het opstarten van nieuwe projecten.		Dit is een doorlopend proces van activiteiten en het voeren van regie. Vanwege Corona zijn bepaalde activiteiten als bijeenkomsten op een alternatieve wijze vorm gegeven. En zijn inwoners actief telefonisch benaderd i.h.k.v. welzijn en eenzaamheid. Campagnes hebben wel plaats gevonden.
		Jaarlijks worden er ontmoetingen georganiseerd tussen het gebiedsteam en zorgaanbieders om de verdere samenwerking te versterken.	In juni 2019 heeft een zorgfestival plaatsgevonden. De accountmanager Sociaal Domein is, i.s.m. met de toezichthouder Wmo, aanjager om de samenwerking tussen gemeente en aanbieders continue en structureel te verbeteren. Dit is een regulier en doorlopend proces. Ook (provinciale) themabijeenkomsten bieden gelegenheid tot ontmoeting.		Vanwege Corona hebben er geen ontmoetingen plaatsgevonden.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Er wordt ingezet op de deelname aan activiteiten door inwoners met een beperking door het aanbod van activiteiten inzichtelijk en toegankelijk te maken.	Regulier proces en werkwijze. Naast Noordoosthelpt.nl, brengt de accountmanager Sociaal Domein het lokale aanbod doorlopend bij het gebiedsteam onder de aandacht. De website wordt gemiddeld tussen de 200 en 300 inwoners per maand bezocht.		Regulier proces en werkwijze. Naast Noordoosthelpt.nl, brengt de accountmanager Sociaal Domein het lokale aanbod doorlopend bij het gebiedsteam onder de aandacht. Er vindt momenteel een evaluatie plaats onder gebruikers van de website oordoosthelpt.nl.
	In 2019 worden de regionale afspraken ten aanzien van personen met verward gedrag lokaal uitgevoerd en dit zorgt jaarlijks voor een afname van het aantal meldingen.	De gemeente voert in 2020 de lokale afspraken met ketenpartners over personen met verward gedrag (woningbouw, welzijnswerk, zorgaanbieders) uit.	De Friese aanpak omtrent Personen met verward gedrag is gerealiseerd. Er is o.a. een gespecialiseerde vervoerder gecontracteerd; een crisisclocatie ingericht; een meldpunt (tel nr) ingericht voor inwoners en instanties; inwoners en instellingen zijn geïnformeerd over de aanpak en het meldpunt; en de interne organisatie is voorbereid en uitgerust. Hiermee wordt invulling gegeven aan de Wet verplichte GGZ per 2020.		De situatie en doelen zijn onveranderd, maar meer in reguliere afspraken en werkwijzen geborgd. De Friese aanpak worden de komende jaren verder gefinetuned en verbeterd, al naar gelang behoefte. Ook de Wet verplichte GGZ, wordt conform Provinciale en wettelijke afspraken uitgevoerd.
		GGD en gemeenten hebben een centraal meldpunt (24/7 bereikbaar) ingericht voor meldingen en hulpverlening voor personen met verward gedrag.	Het meldpunt is ingericht en inwoners en instellingen zijn hierover geïnformeerd.		Het meldpunt is ingericht en inwoners en instellingen zijn hierover geïnformeerd.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Eind 2020 is het aantal inwoners dat gebruik maakt van de digitaalhuizen toegenomen ter bestrijding van laaggeletterdheid.	Er worden verspreid over de gemeente digitaalhuizen geopend om een optimale toegang voor laaggeletterden te organiseren.	In Hallum is in december 2019 een bibliotheek geopend samen met een Digitaalhuis.		Ivm met de corona hebben de digitaalhuizen even niet gedraaid. De activiteiten worden nu weer opgepakt.
		Er worden themamiddagen en doorlopend cursussen georganiseerd om laaggeletterdheid onder de aandacht te brengen en een goede doorverwijzing te realiseren (digitaalhuisplus).	De bibliotheek biedt o.a. cursussen aan voor leerkrachten en peuteropvangmede werkers voor omgaan met laaggeletterden via een trainingsacteur.		Leerkrachten in het basisonderwijs worden in 2020 in de periode van september t/m december geschoold op het herkennen van laaggeletterdheid en het gesprek aangaan met de ouder.
		De mogelijkheden van combinaties van opvoeding en taal worden onderzocht.	I.o. met digitaalhuizen en Friesland College wordt hier invulling aan gegeven		De bibliotheek heeft een aanjager laaggeletterdheid aangesteld.
		Ingezet wordt op de communicatie richting inwoners (briefwisseling en website) en de gemeente hanteert daarbij een maximaal niveau geschikt voor laaggeletterden.	Partoer heeft in samenwerking met de groep laaggeletterden in Dokkum en Kollum al vier brieven gescreend. Ook wordt de minimagids bekeken.		Vanwege de corona heeft dit project even stil gelegen. Dit wordt nu weer opgepakt.
	In 2020 wordt ingezet op het bereiken van doelgroepen en het optimaliseren van de dienstverlening.	Jaarlijks wordt de cliënttevredenheid gemeten ten aanzien van de Wmo.	De resultaten van het cliënttevredenheidsonderzoek 2019 zijn in november 2019 aan de raad aangeboden, in 2020 wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd.		De resultaten van het cliënttevredenheidsonderzoek 2020 worden in november 2020 aan de raad aangeboden, in 2021 wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Jaarlijks wordt de cliënttevredenheid gemeten ten aanzien van de Jeugdwet.	De resultaten van het cliënttevredenheidsonderzoek 2019 zijn in november 2019 aan de raad aangeboden, in 2020 wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd.		De resultaten van het cliënttevredenheidsonderzoek 2020 worden in november 2020 aan de raad aangeboden, in 2021 wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd.
		Er wordt voortdurend op een passende manier gecommuniceerd richting inwoners over onafhankelijke cliëntondersteuning.	Over OCO en de partij(en) die OCO voor ons uitvoeren wordt regelmatig gecommuniceerd in flyers en op Noordoosthelpt.nl. Reminders over de dienstverlening worden naar teamleiders gestuurd.		Dit is een reguliere werkwijze. In het project Wending wordt hier eveneens aandacht aan besteed.
		De bekendheid van het gebiedsteam wordt structureel verder vergroot.	In de communicatie en in de samenwerking met partners wordt hier nadrukkelijk aandacht aan besteed		Dit is reguliere werkwijze. In het project Wending wordt hier eveneens aandacht aan besteed
		In 2020 wordt de werkwijze 18-/18+ verder uitgevoerd. Dit betreft een goede overgang tussen Jeugdwet, Wmo en Participatiewet.	In 2019 is een onderzoek gedaan naar de wijze waarop onze gemeente invulling geeft aan de RMC- en leerplichttaken. Op basis hiervan worden in 2020 deze taken van elkaar gescheiden. De RMC-taken worden volledig belegd bij het RMC Noord. Dit gaat bijdragen aan een sluitende aanpak voor jongeren in kwetsbare posities.		Het besluit over het onderbrengen van de RMC taken bij RMC Noord is inmiddels genomen. Daarmee worden de taken in 2020 overgeheveld.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		De gemeente richt haar inkoopkader dusdanig in dat het mogelijk wordt om algemene voorzieningen te creëren om een beroep op een individuele maatwerkvoorziening te voorkomen en het ontschotten van middelen te bevorderen.	In Kollum is het project Raderwerk omgevormd tot een algemene voorziening voor dagbesteding en Participatie. In Dokkum is de Buurthuiskamer van het Leger des Heils gestart als Algemene Voorziening voor ontmoeting en activiteiten.		De Buurtkamer van St. het Bolwerk/Aanzet is aan het aanbod van Algemene Dagbestedingsvoorzieningen toegevoegd.
	Eind 2020 is er nieuwe stuurinformatie beschikbaar op het gebied van het sociaal domein.	Het project "koersvast sturen op doelen en middelen in het sociaal domein" wordt uitgevoerd.	Met het project Koersvast sturen op doelen en middelen, dat dit jaar afgerond wordt, wordt hier invulling aangegeven.		Het project is met succes afgerond, waarmee het doel van de activiteit is behaald.
303	Gunstiger opvoedklimaat				
	Eind 2021 zijn alle kinderen vóór de schoolgerechtigde leeftijd in beeld.	Zorgcoördinatoren/pedagogen worden ingezet om het kind in beeld te brengen en vroegtijdige achterstand te kunnen signaleren (0-4 jaar).	In het VVE beleid dat is vastgesteld eind december 2019 staat dat op alle peuteropvanglocaties zorgcoördinatoren worden ingezet per 1-1-2020. Deze activiteit is gerealiseerd.		De zorgcoördinatoren worden ingezet. In het komende overleg met de peuteropvangorganisaties zal gevraagd worden naar de resultaten van de zorgcoördinatoren.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		In 2020 is er een structuur waar JGZ, Onderwijs en gebiedsteam elkaar treffen voor afstemming over zorgleerlingen, zorg en/of onderwijs gerelateerd (passend onderwijs).	Als vervolg op het vaststellen van het koersdocument 'werkgemeenschap passende ontwikkeling' wordt in samenwerking met de buurgemeenten bekeken waar wij gezamenlijk kunnen optrekken. Wat kan per regio en wat het beste per gemeente. Ieder op zijn eigen tempo. In 2019 zijn gesprekken gevoerd met een aantal scholen over de samenwerking op gebied van zorg en onderwijs, zodat in 2020 een aantal pilots gestart kunnen worden.		De uitvoering van de pilots heeft ivm corona stilgelegen. De pilots worden nu verder ontwikkeld. Gekeken wordt wat nodig is om de pilots van start te laten gaan. Een projectleider is hiervoor aangesteld. Onderwijs en zorg vinden elkaar in de opgezette werkgroepen Onderwijs en Zorg en taal/vve/laaggeleterdheid. Het ontwikkelen van IZO's (integrale zorgoverleggen) wordt opgepakt en ontwikkeld.
	In 2020 is de stijging van het aantal gedwongen uithuisplaatsingen en onder toezichtstellingen van kinderen gestabiliseerd.	Mogelijkheden van alternatieve pleegzorg wordt onderzocht met gezinsbegeleiding, uitvoering geven aan scheiden zonder schade.	Hier wordt in 2020 uitvoering aan gegeven		Hier wordt in 2020 uitvoering aan gegeven.
		De samenwerking tussen het gebiedsteam en ketenpartners wordt geïntensiveerd door het organiseren van jaarlijkse ontmoetingen.	De jaarlijkse ontmoeting is georganiseerd. Aan het gebiedsgericht werken dient desondanks meer inhoud te worden gegeven. In 2020 zal daar meer op worden ingezet.		De jaarlijkse ontmoeting is georganiseerd. Aan het gebiedsgericht werken wordt o.a. met Wending meer inhoud gegeven.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Toelichting 1 ^{ste} rapportage	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Eind 2020 is in de inzet van VVE voor doelgroepkinderen verhoogd van 10 naar 16 uur per week.	Eind 2020 wordt geëvalueerd met peuteropvangorganisaties en overige betrokkenen of de doelstelling uitbreiding VVE uren van 10 naar 16 uur gerealiseerd is.	In het VVE beleid dat is vastgesteld eind december 2019 staat dat op alle peuteropvang locaties zorg coördinatoren worden ingezet per 1-1-2020. Het kunnen zorg coördinatoren zijn van de eigen organisatie of van de GGD. Is gerealiseerd		In het eerst volgende overleg met alle peuteropvang organisaties zal dit punt besproken worden.
	Eind 2020 is de aanpak uitgevoerd op het gebied van (v)echtscheidingen en kindermishandeling.	Jaarlijks evalueren we ons actieplan Huiselijk geweld en Kindermishandeling en voeren we de activiteiten uit samen met onze partners (onderwijs, sportclubs, kerken, vrijwilligersorganisaties).	Evaluatie van gebruik handelingsprotocol en de Meldcode zal begin 2020 plaatsvinden. Het provinciaal actieplan Geweld hoort nergens thuis gaat eveneens begin 2020 van start middels werkgroepen. Tevens wordt begin 2020 een bestuurlijk advies uitgebracht over de facilitering en positionering van de aandachtfunctionarissen huiselijk geweld.		Evaluatie van gebruik handelingsprotocol en Meldcode gaat nog plaatsvinden. Het provinciaal actieplan is begin dit jaar van start gegaan. Eerste projecten worden opgezet, in oktober staat het eerste project 'Samenwerken aan Veiligheid' waarin onze gemeente pilot gemeente is. Tot slot wordt er gewerkt aan een werkproces rondom positionering en facilitering van de aandacht functionarissen huiselijk geweld. Voor de facilitering zijn er uren geormerkt.

Onderwerp beleidsdocumenten
<i>Langer leven in goede gezondheid</i>
Gezondheidsbeleid 2014-2017
In concept:
Gezondheidsbeleid/handhavingsbeleid
<i>Meer maatschappelijke participatie</i>
Kadernota "samen leven, sterk voor elkaar" (2013)
Algemeen deel uitvoeringsplan (2014)

Onderwerp beleidsdocumenten
Uitvoeringsplan Participatiewet (2014)
Uitvoeringsplan WMO (2014)
Fan Wearde, mantelzorgbeleid (2016)
"Het nieuwe jongerenwerken DDFK"
In Concept
Beleid sociaal domein (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet) 2018/(2019)
Armoedebeleid (2018/2019)
Beleid terugvordering en verhaal, verificatiebeleid en handhavingsbeleid sociaal domein
Herijking Participatiebeleid
Visiedocument wonen en zorg
Visiedocument gebiedsteam (toegang)
Visiedocument harmonisatie welzijnswerk
<i>Gunstiger opvoedklimaat</i>
Uitvoeringsplan Jeugdwet (2014)
Lokaal actieplan Huiselijk geweld en kindermishandeling

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Werk-en Leerbedrijf NEF	Uitvoering geven aan de Participatiewet.
Veiligheidsregio Fryslân onderdeel GGD Fryslân	Gezondheidsdienst van de Friese gemeenten ter bevordering van de gezondheidssituatie en leefstijl van inwoners.
Sociaal Domein Fryslân	Het doel is de beleidsvoorbereiding ten behoeve van de wettelijke taken op het terrein van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de inkoop ten behoeve van de wettelijke taken op deze terreinen doelmatig en kwalitatief hoogwaardig te organiseren.
Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân	De gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân en Tytsjerksteradiel en de provincie Fryslân hebben besloten om samen te werken op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer en openbaar vervoer in de regio Noordoost Fryslân. Dit om de leefbaarheid te vergroten.

Overzicht baten en lasten 2020 Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportag e	Begroting na 2 ^e rapportag e
Baten	17.046	21.526	4.543	26.069
Lasten	-71.101	-75.463	-4.915	-80.378
Saldo baten en lasten	-54.055	-53.937	-372	-54.309
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	1.129	0	1.129
Geraamd resultaat	-54.055	-52.808	-372	-53.180

Toelichting op de wijzigingen Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2 ^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)	3.904	I
Bijstelling van het budget op grond van de voorlopige 3 ^e , 4 ^e en 5 ^e toekenningsbeschikking 2020 voor de overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers. Dit betreft een specifieke uitkering vanwege de Corona crisis vandaar dat zowel de baten als lasten met hetzelfde bedrag worden bijgesteld.		
Maatschappelijk werk	74	I
Vaststelling verleende subsidie 2018 maatschappelijk werk leidt tot terugvordering van € 74.000 aan middelen.		
PW bijstand algemeen (BUIG)	572	I
Het definitieve buig budget 2020 is vastgesteld. Dit levert een voordeel op van € 572.000.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-7	I
Totaal baten	4.543	
Lasten		
Gemeentelijk armoedebeleid	70	I
Vanwege corona is de inhuur van een ervaringscoach minima verschoven in de tijd, waarbij uitvoering nu plaatsvindt in 2021 en 2022. Dit leidt tot het aframen van € 70.000 in 2020 en doorschuiving naar 2021 en 2022 wat reeds verwerkt is in de begroting 2021.		
Gemeentelijk armoedebeleid	181	I
Vanwege een vertraging in de vaststelling en de uitvoering van het nieuwe beleidskader integraal en kindgericht armoedebeleid, worden de geraamde kosten dit jaar niet volledig verbruikt. De verwachting is dat dit jaar een bedrag van € 30.000 mogelijk gebruikt wordt voor verschillende activiteiten. Het overige van € 181.000 kan daardoor afgeraamd worden.		
Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)	-3.904	I
Bijstelling van het budget op grond van de voorlopige 3 ^e , 4 ^e en 5 ^e toekenningsbeschikking 2020 voor de overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers. Dit betreft een specifieke uitkering vanwege de Corona crisis vandaar dat zowel de baten als lasten met hetzelfde bedrag worden bijgesteld.		
PGB jeugd 18-	65	I
Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020. Dit is al structureel verwerkt in de begroting 2021.		
Begeleiding (WMO)	-115	I
Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020. Dit is al structureel verwerkt in de begroting 2021.		

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2 ^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Begeleiding (WMO) Bijstelling op basis van verschuiving van de financiering van Persoonsgebonden budget (PGB) naar Zorg in Natura (ZIN), effect 2020 € 475.000 structureel waarvan € 400.000 al verwerkt is in de begroting 2021. Resteert een structureel nadeel van voor 2021-2024 van € 75.000.	-475	S
Huishoudelijke hulp WMO Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020. Voor 2020 was geen besparing op de huishoudelijke hulp beoogd maar de besparing komt toch uit op € 300.000.	300	I
Gebiedsteam Wmo en Jeugd Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020, dit is al structureel verwerkt in de begroting 2021.	183	I
Tegemoetkoming chronisch zieken Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020, dit is al structureel verwerkt in de begroting 2021.	60	I
Bijzondere bijstand Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020, dit is al structureel verwerkt in de begroting 2021.	-65	I
PW bijstand algemeen (BUIG) Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020, dit is al structureel verwerkt in de begroting 2021.	-54	I
Sociale werkvoorziening In de meicirculaire 2020 zijn mutaties geweest binnen het gemeentefonds op de participatie uitkering. Mutaties binnen de participatie uitkering worden in dit programma verrekend met de sociale werkvoorziening. De inkomst staat bij het onderdeel Algemeene dekkingsmiddels, per saldo is deze mutatie budget neutraal.	-493	S
Sociale werkvoorziening In de septembercirculaire van het gemeentefonds is Coronacompensatie voor SW bedrijven toegekend voor 2020, dit bedrag wordt verrekend met de sociale werkvoorziening. De inkomst staat bij het onderdeel Algemeene dekkingsmiddels, per saldo is deze mutatie budget neutraal.	-356	I
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd Bijstelling ombuiging sociaal domein op basis van de rapportage kostenbeheersing augustus 2020, dit is al structureel verwerkt in de begroting 2021.	61	I

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Re-integratie- en participatievoorziening (PW)	-498	I
In de septembercirculaire 2020 is van het rijk coronacompensatie ontvangen voor de sociale werkvoorziening participatie. Deze compensatie wordt in dit programma ingezet voor omzetederving en extra gemaakte kosten als gevolg van Corona. Verder worden deze middelen ingezet om de toename van werkloosheid en de verwachte toeloop op de bijstand te faciliteren, om zo ook de schadelast op de bijstand te beperken en de BUIG budgetten te ontlasten. De inkomst staat bij het onderdeel Algemeene dekkingsmiddelen, per saldo is deze mutatie budget neutraal.		
Schuldhulpverlening	75	I
Het aantal aanvragen schuldhulpverlening valt in 2020 lager uit dan verwacht in relatie tot het beschikbare budget, maar we verwachten dat dit aantal de komende tijd oploopt onder meer door de coronacrisis.		
Peuteropvang	75	S
De Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk is in 2018 in werking getreden. Deze wet heeft geregeld dat peuterspeelzaalwerk onder de definitie van kinderopvang komt. De rol van de gemeente is veranderd, doordat een grotere groep ouders in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag. Dit betekent dat de gemeente niet meer (of minder) voor deze groep een financieel toegankelijk voorschools aanbod hoeft te verzorgen. De gemeente is verantwoordelijk voor de voor- en vroegschoolse educatie voor doelgroepkinderen en voor het aanbod voor peuters waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. De subsidie gaat via de peuteropvang organisaties. De eerste jaren was het onduidelijk hoeveel ouders wel of niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag en hoeveel subsidie er naar de peuteropvang organisaties gaat. Inmiddels is duidelijk geworden dat het percentage toeslagouders ongeveer 60 - 70% bedraagt en het aantal niet-toeslagouders schommelt tussen de 30-40%.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-25	I
Totaal lasten	-4.915	
Totaal saldo Wijzigingen	-372	

Het programma laat een negatief saldo zien, hierbij moet aangetekend worden dat voor een negatieve bijstelling van € 1.347.000 (middelen bestemd voor NEF) in dit programma elders in de begroting een even grote positieve bijstelling tegenover staat. Wanneer deze budgettaire neutrale boekingen buiten beschouwing worden gelaten, is het saldo € 975.000 positief.

Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Waar gaat programma 4 'Wurk, Bedriuw en Rekreaasje' over?

Portefeuillehouder(s) : J. Boerema
Programmaregisseur : W. Oosterhuis
Programmamanager : M. van den Bosch

Inleiding:

Noardeast-Fryslân staat als nieuwe gemeente voor een grote opgave. Een gerichte economische aanpak moet er toe bijdragen dat de gemeente zich in totaliteit sterk ontwikkelt. In Noardeast-Fryslân zijn van oudsher de sectoren landbouw (met name agrifood), maakindustrie (in het bijzonder de metaalindustrie) en bouwnijverheid sterk aanwezig. Dit zijn de meest stuwende en innovatieve sectoren in de regio. Deze sectoren herbergen vele toppers die wereldwijd koploper zijn maar die bij het grote publiek niet bekend zijn.

In dat licht bezien is het verstandig om extra aandacht voor deze sterke sectoren binnen de gemeente te genereren vanwege hun innovatieve kracht en/of vanwege hun duurzame ontwikkelingspotentie. Het is dan ook noodzakelijk om deze krachten verder te ontwikkelen in samenhang met het onderwijs en de ondernemers. Daarnaast moeten de krachten gebundeld worden om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter te laten aansluiten.

Het faciliteren van het bedrijfsleven in vestigingsmogelijkheden en bereikbaarheid in zijn totaliteit heeft daarbij grote aandacht. Want door de komst van de Centrale As en daarmee een veel betere bereikbaarheid is een duidelijk waarneembare belangstelling voor bedrijfsvestiging op gang gekomen.

Daarnaast dient ingezet te worden op verdere ontwikkelingsruimte voor de bovenregionale positie van Dokkum en de centrumpositie van Kollum voor de leefbaarheid in de gehele gemeente. Ook ontwikkelmogelijkheden voor Hallum zijn in dit kader van belang.

Mogelijk is een insteek op een aantal duidelijke prioritaire onderdelen waarbinnen een aantal thema's van belang zijn als stimulering bedrijvigheid, opwaardering infrastructuur duurzame energie en voorzieningenniveau een te verkiezen strategie.

De gemeente Noardeast-Fryslân kan zich gelukkig prijzen met het gegeven dat ze naast een nationaal park (Lauwersmeer) een werelderfgoed (Waddenzee) en een Nationaal landschap (Noardlike Fryske Wâlden) kent. Zeer waardevolle elementen die een cruciale rol vervullen in het recreatieve en toeristische beleid. In een nog nader uit te werken beleidsplan zal hier met name aandacht voor zijn, zeker in relatie tot het ontwikkelen van streekmerken en de reeds bestaande infrastructuur en voorzieningen.

Om de economische kracht en structuur van de gemeente Noardeast-Fryslân te versterken is het tevens van belang om ook regionaal de samenwerking te zoeken. Het gezamenlijk optrekken met andere gemeenten en de provincie, in de vorm van het werken aan de economische versnellingsagenda, kan daarbij een stevige impuls betekenen. Immers overheden, bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en andere actoren, werken aan de totstandkoming van een dergelijk instrument voor Noardeast-Fryslân, die in economische zin moet werken aan het versterken van de economische vitaliteit, het verdienend vermogen van de regio en de leefbaarheid in de kernen op peil te houden.

In dit verband is het mogelijk wenselijk om er naar te streven om ook een kernzone te worden waar rekening mee gehouden dient te worden in het provinciale beleid. Verstandiger is het om te stoppen met de focus op economische kernzones en meer aandacht te vragen voor de ontwikkeling van de rest van Fryslân.

Hoofddoelstelling:

Behouden en streven naar een gezond ondernemersklimaat.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp: bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven

Kerdoelen

Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven

Speerpunten:

- aanbod van bedrijventerreinen;
- provinciaal covenant bedrijventerreinen;
- dienstverlening aan en het faciliteren van de ondernemers;
- contacten met ondernemersverenigingen;
- ontsluiting d.m.v. wegen en digitale mogelijkheden;
- op peil houden van werkgelegenheid;
- bedrijven zoveel mogelijk in de dorpen behouden met het oog op de leefbaarheid.

Meer instroom en toeleiding naar werk

Speerpunten:

- mismatch op de arbeidsmarkt;
- re-integratie;
- onderwijs;
- ondernemersbelangen.

Toelichting;

- Door aantrekkende economie is de vraag naar bedrijventerreinen op verschillende plaatsen groot. Dat vraagt om actie en zal er zeker toe bijdragen dat het overleg over het aantal m² bedrijventerreinen weer op scherp komt. Dat zal zeker de nodige spanning op gaan leveren in het overleg met de provincie.
- Daarnaast is door de genoemde economische ontwikkeling de vraag naar personeel sterk gestegen. De instroom vanuit de groep lager opgeleiden neemt gestaag toe maar zou mogelijk nog beter kunnen. Daar zal door gerichte acties een antwoord op gevonden moeten worden.

Onderwerp: verbeteren detailhandel en structuur

Kerdoel

Verbeteren detailhandel structuur

Speerpunten:

- ondernemers;
- ondernemersverenigingen;
- overige maatschappelijke voorzieningen(en combi's);
- ANNO onderzoek;
- winkelvloeroppervlak;
- bereikbaarheid;
- compleetheid detailhandel in de grotere kernen.

Onderwerp: meer toekomstbestendige, Duurzame en innovatieve bedrijvigheid

Kerdoel

Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid

Speerpunten:

- behoud bedrijvigheid;
- versterken sterke sectoren;
- inzet op innovatie als dragende en stuwende kracht.

Onderwerp: een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven

Kerdoel

Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven

Speerpunten:

Waar gaat programma 4 'Wurk, Bedriuw en Rekreaasje' over?

- ondernemersklimaat;
- marketing en promotie;
- verblijfsaccommodaties;
- recreatieve infrastructuur;
- toeristische voorzieningen.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
401.1	Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven			
	Het aantal verkochte bedrijfskavels moet in de periode 2019-2022 toenemen met 5%.	Inzet van Bedrijvencontact-functionarissen en communicatie.		Er zijn nagenoeg geen bedrijfskavels meer in Dokkum, Hallum en Kollumerzwaag. Ook op andere locaties is er krapte aan het ontstaan
	Het realiseren van toename bedrijfsterreinen van 3% in het convenant. Met name Betterwird in Dokkum en het bedrijventerrein in Hallum.	In regionaal verband het convenant regelen.		Er wordt weliswaar hard gewerkt aan oplossingen in regionaal verband maar het dreigt te lang te duren. Verwachte uitgifte na 2021
	Alle bedrijventerreinen in de periode 2020-2022 aansluiten op glasvezel.	Afspraken maken met Kabel Noord over de mogelijke aansluiting op de glasvezel.		Gereed
		Ook bedrijventerreinen in de zogenaamde witte gebieden op de glasvezel proberen te krijgen.		Wordt wel aan gewerkt, maar de planning wordt regelmatig verschoven. Daar is wel regelmatig contact over met Kabel Noord.
	Het aantal bedrijfsbezoeken door de bedrijfscontactfunctionaris (BCF) per jaar vast te leggen in een plan van aanpak.	Realiseren van bedrijfsbezoeken door de Bedrijven contact functionaris.		Voor zover dat mogelijk is wordt er aandacht aan de bedrijven geschonken, ook digitaal gaat dat gewoon door.
	Het aantal gecombineerde bedrijfsbezoeken (collegeleden en BCF) vast leggen in Plan van Aanpak (PvA).	Regelen van combi bezoeken door de contactfunctionaris.		Loopt, maar stagneert nu door het uitbreken van de coronacrisis.
		Ontwikkelen van een economisch platform, Waarin de bestaande ondernemersverenigingen zijn vertegenwoordigd (ook vanuit de landbouw).		Het economisch platform is geïnstalleerd maar de geplande bijeenkomsten hebben door de coronacrisis nog niet plaatsgevonden.
	Onderzoek naar nieuwe westelijk ontsluitingsweg Dokkum en oost- tangent Kollum in periode van 2020-2022.	Mogelijk in ANNO-verband aansluiting zoeken bij de provinciale mobiliteit studie.		Wordt in provinciaal verband nader uitgewerkt.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
401.2	Meer instroom en toeleiding naar werk			
	De werkgelegenheid voor de laaggeschoolde arbeidskrachten en ouderen groeit met 1% per jaar in de periode van 2019 - 2022.	Hoe mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt weer goed functionerende werknemers kunnen worden, op basis van de eigen inzet van de mensen, maar ook van de bedrijven.. Binnen NEF wordt er aan gewerkt maar de beoogde effecten zijn nog onvoldoende beschikbaar.		Een algemene opmerking over deze activiteiten binnen deze doelstelling is vooraf op zijn plaats: 1. Door het uitbreken van de coronacrisis heeft het onderwijs een ander zicht op hun eigen taken moeten ontwikkelen; 2. Sinds juli is de kennisagenda opgesteld, eer is dus nu wel geld beschikbaar om op te starten.
	Betere samenwerking en aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt realiseren in het kader van de regiodeal Noordoost Friesland.	Meer zicht krijgen op mensen die werk zoeken (mogelijk ook buiten hun eigen opleidingsachtergrond) is nodig om over meer arbeidskrachten te beschikken. Met name in die sectoren waar de kans op werk aanwezig is.		Zie bovenstaande opmerkingen.
		Inzet van de gouden driehoek, kenniswerkplaats en kennislab , om een sluitende keten te vormen voor arbeids bemiddeling en toeleiding.		Idem.
	Stimuleren en mede organiseren van een traject van leven lang leren.	Ontwikkelen en implementeren van doorlopende ambitieroutes , ook experimenteel.		Idem.
		Werken aan challenges in de diverse themalabs (,tech-lab, digi-lab, fjild-lab en zorg-lab).		Idem.
		Blijvend inzetten op Babbanen		Idem.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
402	Creëren en realiseren van de juiste randvoorwaarden voor detailhandels beleid			
	Het in stand houden van het winkelaanbod voor de dagelijkse boodschappen in de kernen van NEF.	In voorkomende gevallen een actievere houding als het gaat om de leegstand in één van de kernen.		Wordt ondanks de moeilijke omstandigheden veel aandacht aan besteed. En wordt in samenspraak met ondernemers en makelaars opgepakt
	Op basis van het in ANNO verband opgesteld onderzoeksrapport nagaan hoe in de grotere kernen het complete winkelaanbod te behouden is in het belang van de totale regio.	Nadere bijstelling en uitwerking van het detailhandels beleid in regionaal verband.		Start gemaakt met een plan van aanpak visiedocument voor Dokkum, waarin ook de detailhandel en plek krijgt.
403	Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid voortvloeiend uit de regiodeal			
	Door een grote mate van samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid een hogere uitstroom vanuit het onderwijs naar bedrijven in drie stuwende bedrijfssectoren stimuleren.	Het vormen van samenwerkingsclusters van bedrijven en onderwijsinstellingen in de sectoren bouw, metaal en agrifood in 2019 en 2020.		Loopt. Wordt uitgevoerd onder de versnellingsagenda.
		Innovatieve samenwerking in de bouwcampus gericht op procestechnologie , ontwikkeling van circulaire producten en versnellen van marktintroductie		Campus is gestart.
		Binnen de metaal werken aan shared facilities centre en het verder uitbouwen van meer samenwerkingsclusters.		Moet nog opgestart worden, maar zal worden opgepakt in het kader van de versnellingsagenda. In het licht van de crisis valt dat tegen.
		Stimuleren van meer kennisdeling in zogenaamde regionale kennisnetwerken.		Loopt enige vertraging op maar vindt wel plaats

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Meer innovatieve ontwikkelingen in de sectoren bouw, metaal en agrifood.	Activiteiten vanuit de versnellingsagenda uitvoeren. Gebruik makend van de reeds ontwikkelde initiatieven in de regio.		idem
	Meer duurzaamheid in de sectoren bouw, metaal en agrifood.	Bedrijven stimuleren meer duurzaamheidsmaatregelen te nemen en in samenwerkingsclusters te werken aan innovaties in de productie en de procestechnologie.		E.e.a. wacht ook op nadere invulling van de energietransitie
		Circulair/duurzaam inkopen.		Grotendeels gerealiseerd
		Duurzame en circulaire initiatieven vanuit dorpen en ondernemers stimuleren en faciliteren.		Door de coronacrisis is de aanvankelijke inzet enigszins afgevlakt.
		Bedrijven stimuleren afval als grondstof te gebruiken.		Momenteel wordt gewerkt aan een project waarbij de afvalstroom als gevolg van het maaien van de bermen gebruik gaat worden als basis voor bokashi, een grondstof voor de grondverbetering bij boeren. Daarbij is het de bedoeling dat boeren in dit proces een nadrukkelijk rol in zullen vervullen.
404	De aantrekkelijkheid en gastvrijheid van de gemeente om te recreëren en te verblijven verder vergroten en te vermarkten.			
	Meer toeristische en recreatieve voorzieningen in het Lauwersmeer-gebied, Waddengebied realiseren in de periode 2020-2022.	Uitvoering/samenwerking rondje Lauwersmeer (o.a. Uitkijktoren, Kollumeroord, TOP Dokkumer Nieuwe Zijlen Tribune op de Waddendijk).		De tribune op de Waddendijk is gerealiseerd (onderdeel versterking Waddendijk). De uitkijktoren is vertraagd, bouw vindt plaats in 2021.
		Ontwikkelen Hoek van de Band tot recreatieve trekpleister aan het Lauwersmeer/Waddenzee		De visie voor Hoek van de Bant is nog niet helemaal gereed. Klaar in begin 2021.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Faciliteren en ondersteunen van projecten aan Waddenkust (Holwerd aan zee, Sense of place.		R&T ondersteuning voor Waddenkust en Holwerd aan zee is geborgd.
	Dokkum en Kollum beter en meer ontwikkelen tot toeristische en recreatieve centra in de periode 2020-2022.	Ontwikkeling Harddraverspark in Dokkum ter versterking van de binnenstad.		De raad heeft een motie aangenomen over ontwikkeling van Harddraverspark en in relatie hiermee Tolhuispark. Voor 1 januari 2021 of zo mogelijk eerder moet het college met een raadsvoorstel komen. Dit is in voorbereiding.
Uitvoering Súd Ie 3 ^e fase (route Dokkum-Lauwersmeer/Oostmahorn).			De Súd Ie kan voor het vaarseizoen 2021 vanaf de sluis Oosterverlaat in Dokkum toegankelijk worden gemaakt voor lokaal gebruik. Een officiële opening van de vaarroute is in juni 2022 voorzien. O.a. de nieuwe sluis in de verbinding naar het Lauwersmeer bij Oostmahorn zal dan klaar zijn. Planuitwerking van de recreatieve fietsverbinding Súd Ie tussen Oostmahorn en Dokkum is na de zomer opgestart o.b.v. een bepaald voorkeurstracé voor het fietspad door de gemeenteraad.	
Uitvoering Kollum Watersportdorp fase 2 (o.a. blauwe TOP, sanitaire voorziening centrum en, verhogen Molenkampsbrug).			De 7 deelprojecten zijn eind dit jaar afgerond. Het verhogen van de Molenkampsbrug staat voor 2021 op de begroting.	
Groei van vrijetijdssector: meer bezoekers, bestedingen en banen in balans met de leefomgeving 2020-2022.		Uitwerking strategische agenda Visie Recreatie en Toerisme regio Noordoost-Fryslân.		Inzet gericht op businesscase 3b versnellingsagenda: regiomarketing en bestemming

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Uitvoering Businesscase Versnellingsagenda : regiomarketing en Destinatiebranding.		Gezamenlijke aanvraag / plan van aanpak is niet gelukt. Liep stuk op organisatie en verordening. De subsidieregeling gaat vanaf 2021 open voor een ieder.
		Ondersteunen van recreatieve ontwikkelingen vanuit de dorpen en bedrijven in de gemeente.		Ondersteuning vanuit gemeente doorlopend proces. Veel gaande in sector recreatie en toerisme.

Onderwerp beleidsdocumenten
<i>Masterplan Waterfront Dokkum (2011)</i>
Lauwersmeer presentatie 22-11-2012
Toeristisch programma Friese Wadden: Horizon 2013-2020
Toeristisch programma Friese Wadden: Horizon 2013-2020;
Merk Fryslân: Strategisch Marketingplan 2015-2018
<i>Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven</i>
Convenant bedrijventerreinen Noordoost Fryslân
Agenda Netwerk Noordoost Fryslân 2016 – 2020
<i>Verbeteren detailhandel en structuur</i>
Inventarisatie detailhandel Noordoost Friesland
Agenda Netwerk Noordoost Fryslân 2016 – 2020
<i>Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid</i>
Op weg naar een versnellingsagenda; Regiodeal Noordoost Fryslân
<i>Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven</i>
Land en water verbonden; Toekomstbeeld en Strategische visie Waterrecreatie Noordoost Fryslân 2025
Zwerven door Fryslân: Plan van Aanpak Integrale Toeristische Basisinfrastructuur Fryslân (2015)
Land en water verbonden; Uitvoeren Waterrecreatievisie Noordoost Fryslân
Agenda Netwerk Noordoost Fryslân II 2016-2020
Agenda Netwerk Noordoost II met bijlagen en opgaven
Meerjarenplan 2016-2019 Stichting Regiomarketing en Toerisme Noordoost Fryslân
Jaarplan 2018 Stichting Regiomarketing en Toerisme Noordoost Friesland
Beleidsbrief Economie van de gastvrijheid provincie Fryslân (2016)
Actieplan Noordoost aan het Wad 1 (2016)
Het Waddengebied een cultuurlandschap van wereldklasse
Investeringskader Waddengebied 2016-2026
Meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied 2018 en verder
Toeristische ontwikkeling en ontsluiting Wetterwâlden-Bûtenfjild
Toekomstplan 2020 De Marrekrite

Onderwerp reguliere activiteiten
Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven
<i>Verbeteren detailhandel en structuur</i>
<i>Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid</i>
<i>Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeente om te recreëren en te verblijven</i>
Het op peil houden en versterken van de recreatieve en toeristische infrastructuur (water en land)
Marketing en gastheerschap van de regio (via subsidie Stichting Regiomarketing en Toerisme)

Onderwerp reguliere activiteiten
Harmonisatie van regelgeving binnen de Noordoost-Friese gemeenten op het gebied van recreatie en toerisme
Beoordelen, verlenen en vaststellen van subsidies op het gebied van recreatie en toerisme
Het houden van overleggen met stakeholders en het afleggen van bedrijfsbezoeken
Ondersteunen van recreatieve en toeristische ondernemers bij het realiseren van hun plannen
Advisering over recreatieve en toeristische vraagstukken

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Marrekrite	De Marrekrite behartigt binnen de opgedragen taken de gemeenschappelijk belangen van de colleges, met als doel een evenwichtige en gecoördineerde ontwikkeling van de recreatie in de provincie Fryslân, rekening houdende met de belangen van natuur en landschap
Bedrijvencentrum Dokkum	Opgericht door de ondernemers van de Vereniging van Handel en Industrie Dokkum en Omgeving in samenwerking met de gemeente Noardeast-Fryslân. Doel is het aanbieden van betaalbare ruimten voor startende ondernemers
IJswegencentrale Oostergo	Opgericht met als doel het organiseren van schaatstochten in de regio bij voldoende ijsdikte

Overzicht baten en lasten 2020 Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten	518	562	141	703
Lasten	-2.338	-3.482	130	-3.352
Saldo baten en lasten	-1.820	-2.919	271	-2.648
Toevoegingen aan reserves	-50	-50	0	-50
Onttrekkingen aan reserves	379	1.328	-121	1.207
Geraamd resultaat	-1.491	-1.642	150	-1.492

Toelichting op de wijzigingen Programma 4: Werk, Bedrijf en Recreatie

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Toeristenbelasting De opbrengstenderving toeristenbelasting als gevolg van minder toeristen door Coronacrisis bijgesteld, van 50% naar 20%. Dit levert een voordeel op van € 25.000.	25	I
Toeristenbelasting In 2019 is van heffingssystematiek gewijzigd. Van forfaitair (vast bedrag) naar het werkelijk aantal overnachtingen per jaar. Dit leidt tot een structurele hogere opbrengst van € 116.000. Deze extra opbrengst was in verband met Corona nog niet verwerkt in de eerste tussentijdse rapportage. De structurele meeropbrengst is al verwerkt in de begroting 2021	116	I
Totaal baten	141	
Lasten		
Waterwegen en afwatering Door problemen bij de aanbestedingsprocedure zal een groot deel van het bestek voor de baggerwerkzaamheden niet meer in 2020 uitgevoerd worden waardoor de planning doorschuift naar 2021. (dekking reserve baggeren)	121	I
Verschillen kleiner dan € 50.000	9	I
Totaal lasten	130	
Onttrekkingen aan reserves		
Reserve baggeren en schouwsloten Door problemen bij de aanbestedingsprocedure zal een groot deel van het bestek voor de baggerwerkzaamheden niet meer in 2020 uitgevoerd worden waardoor de planning doorschuift naar 2021. (dekking reserve baggeren)	-121	I
Totaal onttrekkingen reserves	-121	
Totaal saldo wijzigingen	150	

Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Waar gaat programma 5 'Wenjen en Omjouwing' over?

Portefeuillehouder(s) : E. Hanemaaijer
Programmaregisseur : W. de Vries
Programmamanager : B. Schat

Inleiding:

In Noardeast-Fryslân is de bevolking aan het krimpen en de bevolkingssamenstelling sterk aan het veranderen. Dat vraagt aandacht van de gemeente op veel onderwerpen, waaronder de woningmarkt. Wonen is een eerste levensbehoefte en is erg bepalend voor de leefbaarheid. De overheid, de gemeente niet in de laatste plaats, heeft en houdt onvermijdelijk een grote invloed op het voorzien in die behoefte. Het zal de komende periode een prominent onderwerp van aandacht zijn. Door krimp en veranderde woonbehoeften is de vraag veranderd. Het aanbod is daar nog onvoldoende op aangepast. De komende jaren wordt het belangrijk om dat te verbeteren. Iedereen moet goed, duurzaam en passend, waar mogelijk levensloop- en toekomstbestendig, in zijn woonbehoefte kunnen voorzien. We willen dat samen met o.a. de woningcorporaties gaan realiseren.

In Noardeast-Fryslân is behoud en versterking van leefbaarheid van belang om ondanks de krimp aantrekkelijk te blijven voor bewoners en bezoekers. De ruimtelijke kwaliteit van onze omgeving krijgt daarom hoge prioriteit. Bij het inrichten van de omgeving moeten gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde in goede balans worden gebracht. Ruimtelijke kwaliteit vraagt naast ecologische, economische en sociaal-ruimtelijke aspecten ook aandacht voor onze gebouwde omgeving. We willen graag behouden wat waardevol is en de eigenheid en identiteit van onze dorpen en stad mede bepaalt, maar ook vervallen en beeldverstorende elementen zo veel mogelijk opruimen.

Noardeast-Fryslân is een gemeente met een schitterend landschap: de Waddenzee als mooiste natuurgebied van Nederland is onze "achtertuin", de Fryske Wâlden zijn nationaal landschap, en het grote open kleigebied dat met name in gebruik is door de landbouw is prachtig met al haar cultuurhistorische structuren en elementen. Duizenden jaren geschiedenis heeft ons gemaakt tot wat we nu zijn, een gebied met prachtige dorpen en boerderijen op terpen, openheid, maar ook het besloten landschap van de Wâlden (Klaaikluten en Waldpieken). Hoewel we 3 gemeentes waren met een eigen identiteit, hebben we toch veel in onze geschiedenis gemeen. Onze geschiedenis – het leven met de zee, de dijken, de terpen, de landbouwgronden, de recreatie, ... - geeft inzicht in onze identiteit, overeenkomsten én verschillen. Het geeft ook inzicht in hoe toekomstige ontwikkelingen "logisch" een plek kunnen krijgen in het bestaande landschap. Er zijn echter een flink aantal grootschalige ontwikkelingen, zoals grootschalige opwekking van duurzame energie, klimaatadaptatie en transitie van de landbouw die mogelijk een grote impact op het buitengebied hebben. Om bewust te kunnen omgaan met deze ontwikkelingen en ze een plek te geven is het van belang te weten welke kenmerken en kwaliteiten we hebben en welke we willen behouden. Een landschapsbiografie is een middel om ons dit inzicht te geven en een stukje bij te dragen aan de identiteit van de nieuwe gemeente.

Een belangrijke opgave voor de komende periode is ook om onze lokale samenleving duurzamer te maken. We hebben ons daar in ANNO-verband eerder al aan gecommitteerd. We willen daar als gemeente zelf het goede voorbeeld in geven. De inwoners, bedrijven en instellingen moeten bewust worden gemaakt van de noodzaak tot verduurzaming en de mogelijkheden daartoe.

Hoofddoelstelling:

Behouden en versterken van een aantrekkelijke, identiteitsbewuste en toekomstbestendige woon- en leefomgeving.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp: wonen

Kerdoel

Waar gaat programma 5 'Wenjen en Omjouwing' over?

Het verbeteren van toekomstbestendig wonen, waarbij alle doelgroepen op de woningmarkt hun woonwensen kunnen realiseren

Speerpunten:

- match op de woningmarkt;
- vraaggerichtheid;
- bediening van doelgroepen;
- inspelen op demografische ontwikkelingen.

Onderwerp: duurzaamheid

Kerdoel

In 2030 is Noordoost Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten

Speerpunten:

- voorbeeldgedrag;
- gedragsbeïnvloeding;
- verduurzaming energieproductie;
- duurzaamheid in de fysieke leefomgeving.

Onderwerp: ruimtelijke kwaliteit, RO, bouwen

Kerdoel

De fysieke leefomgeving wordt dusdanig functioneler en aantrekkelijker ingericht, dat de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden op een hoger niveau worden beschermd en de belevingswaarden en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving worden versterkt

Speerpunten:

- focus op integrale benadering ruimtelijke kwaliteit;
- nadrukkelijker koppeling ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid;
- wegnemen kwaliteitsverstoringen;
- behoud en versterking gebiedseigen kwaliteiten.

Onderwerp: afval

Kerdoel

Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie

Speerpunt:

- het sluiten van grondstofketens, door gebruik te maken van hernieuwbare grondstoffen en door de grondstoffen, onderdelen en producten te hergebruiken.

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
501	Het verbeteren van toekomstbestendig wonen, waarbij alle doelgroepen op de woningmarkt hun woonwensen kunnen realiseren			
	De aansluiting van het woningaanbod op de kwalitatieve vraag is verbeterd met 20% op de woningmarktmonitor.	Jaarlijkse prestatieafspraken tussen gemeente(n), corporaties en Bewonersraad.		De evaluatie wordt in 2020 afgerond.

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Onderzocht wordt of er een pilotdorp kan worden aangewezen voor maatwerk in de dorpen als bedoeld in het woningmarktonderzoek van KAW.		De werkgroep Krimp en kwetsbare kernen heeft 5 kernen benoemd die kwetsbaar zijn (o.m. obv leeftijdsopbouw van bewoners en kwaliteit woningvoorraad). Er wordt samen met het dorp een plan van aanpak bedacht. Vernieuwende woonconcepten kunnen mogelijk een oplossing bieden. We zaten in het stadium om gesprekken met de dorpen te houden, toen corona intrad. Inmiddels is de provincie aangehaakt om pilotprojecten op te halen om het transitiefonds voor de regio NO weg te zetten. Verkend wordt hoe we een koppeling met onze aanpak kunnen maken.
		Bij onderhandelingen met corporaties betaalbaarheid en beschikbaarheid sociale huur zekerstellen.		
		Uniformeren afspraken gemeenten en corporaties over herstructurering.		
		Uitrol Dom 2-projecten: verbetering particuliere woningvoorraad.		De DOM's zijn in nauwe afstemming met de gemeente en andere overheden aan de slag met het ontwikkelen en uitvoeren van hun plannen.
		Activiteiten regionale agenda wonen (ANNO).		Actualisatie woningmarktanalyse is afgerond. De actualisatie monitor wordt in 2020/2023 afgerond. De beleidsvisie Wonen ligt voor inspraak ter inzage.
		Kavelstrategie vastleggen waarmee maatwerk mogelijk is. Financiële stimulansen mogelijk maken en toepassen.		

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Aanpak verrommeling en verpaupering dorpen (huur- en koopwoningen) in samenwerking met Thús Wonen en gebiedsteams.		De persoonlijke benadering wordt voortgezet, maar kan enige vertraging oplopen door de coronamaatregelen.
		Actualiseren Woonbeleid.		De vaststelling van de Woonvisie wordt in december verwacht.
		Promotie van en stimuleren van toekomstbestendig wonen door faciliteren en stimuleren van vernieuwende woonconcepten.		De uitwerking zal worden opgepakt na vaststelling van de Woonvisie in december.
		Bij het beoordelen van woningbouwplannen worden duurzaamheid, ecologie, welstand en natuur als vaste afwegingselementen opgenomen in de integrale afweging.		
De langdurige leegstand, gedefinieerd volgens de woningmarktmonitor, neemt niet verder toe.		Monitoren woningvoorraad, o.a. realisatie plannen en leegstand.		Zie toelichting bij Woonvisie.
		Uniformeren afspraken gemeenten en corporaties over herstructurering.		Dit document is vastgesteld.
		Uitvoeren vastgestelde herstructureringsprojecten.		Loopt volgens schema.
		Jaarlijkse prestatieafspraken tussen gemeente(n), corporaties en Bewonersraad.		In december worden door ons college de nieuwe afspraken voor 2021 ondertekend.
		Uitrol Dom 2-projecten: verbetering particuliere woningvoorraad.		Zie hierboven.
In elk van de samenstellende NEF-gemeenten (3 gebieden) wordt een pilot vernieuwende woonconcepten gerealiseerd.		Drie pilots vernieuwend woonconcept opzetten en tot uitvoering brengen.		Zie hierboven bij pilotdorp

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
502	In 2030 is Noardeast Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten.			
	De gemeente Noardeast-Fryslân voorziet in 2022/23 voor 20% op duurzame wijze in haar eigen energiebehoefte.	Binnen een half jaar na het vaststellen van het Klimaatakkoord is er samen met de provincie, waterschap en maatschappelijke partners een Regionale EnergieStrategie (RES) opgesteld.		Er wordt gewerkt aan de RES 1.0. Hiervoor wordt ook een participatieplan gemaakt.
		Eind 2021 is er een transitievisie warmte opgesteld voor de hele gemeente op wijkniveau.		Het Plan van aanpak Energietransitie en Transitievisie Warmte worden binnenkort ter informatie aangeboden.
		Binnen de huidige raadsperiode wordt een pilot voor een aardgasloze wijk in Dokkum voorbereid en in uitvoering genomen.		Een datum voor een informatiebijeenkomst met het dorp stond gepland. Maar door Corona is deze uitgesteld. Door de NFW wordt gezocht naar een alternatief.
		Binnen de huidige raadsperiode worden voldoende elektrische laadpalen geplaatst om binnen de gemeente aan de behoefte te voldoen en wordt een snellaadpunt gerealiseerd.		Eind 2020 neemt ons college een standpunt in over de vraag of onze gemeente mee gaat doen aan de Friese aanbesteding laadpalen. Hierin wordt geregeld dat er voldoende laadpalen worden geplaatst de komende 3 jaren.
		Binnen de huidige raadsperiode worden leningsvormen via de SvN voorbereid en opengesteld die tot doel hebben om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te bevorderen.		Dit is in voortgang.
		In 2019 wordt een activeringsplan voor maatschappelijke partijen opgesteld om een verduurzamingsslag van het maatschappelijk vastgoed te bewerkstelligen.		Er is een bijeenkomst gepland met het VNG in oktober om het gemeentelijk/maatschappelijk vastgoed in kaart te brengen.

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Energieconsumenten zijn zich bewuster van hun energiegebruik en de consequenties voor milieu en samenleving, en zijn gemotiveerd tot duurzaam energiegebruik en besparing.	Opzetten en uitvoeren van een communicatieprogramma.		We hebben één aanspreekpunt bij de afdeling communicatie gekregen zodat we snel kunnen communiceren waar nodig. We zijn op dit moment een communicatieplan aan het maken in samenwerking met het Duurzaam Bouwloket.
		Opzetten en uitvoeren van gerichte projecten.		In het kader van de Regionale Energiestrategie is de enquête 'Kies voor Jelte' uitgezet. Hierin werden ook gemeentelijke vragen gesteld. Zie ook bij voortgang RES hierboven.
		Er worden energieadviseurs ingezet		In totaal zijn er in 2020 48 adviezen uitgebracht aan inwoners om hun woning te verduurzamen. Dit is weer hervat na uitbreken van het coronavirus.
Door voorbeeldgedrag van bestuur en apparaat over het volledige spectrum van duurzaamheid wordt de lokale samenleving tot duurzamer gedrag aangezet.		Er wordt een verduurzamingsplan opgesteld voor energieneutrale gemeentelijke gebouwen in 2040.		Er is een bijeenkomst gepland met de VNG in oktober om het gemeentelijk / maatschappelijk vastgoed in kaart te brengen.
		Er wordt aantoonbaar maatschappelijk verantwoord en circulair ingekocht.		Sinds de 1 ^e turap is zijn er geen ontwikkelingen te melden.
		Het energieverbruik wordt lokaal verduurzaamd.		Sinds de 1 ^e turap is zijn er geen ontwikkelingen te melden.

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	De biodiversiteit wordt verbeterd.	De weidevogels worden beter beschermd.		Voor de opstelling van het onderdeel Biodiversiteitsplan komt de financiering pas in 2021 beschikbaar. Vanwege een geraamd financieel tekort is een provinciale bijdrage aangevraagd. Wel gaan wij meedoen aan Nederland Zoemt (Dantumadiel en NF) en proberen wij mee te doen aan de actie "Natuerlik Ferskaat" in Feanwâlden. Wij verkennen momenteel de mogelijkheden om dit project samen te laten vallen met het KIK (Kansen in Kernen) zodat het geen extra geld hoeft te kosten. Dit project draait in meerdere gemeenten.
503	De fysieke leefomgeving wordt dusdanig functioneler en aantrekkelijker ingericht, dat de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden op een hoger niveau worden beschermd en de belevingswaarden en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving worden versterkt.			
	Herstructurerings- en transformatiegebieden zijn in 2020 geïnventariseerd, geprioriteerd en daarvan wordt jaarlijks 10 % aangepakt.	Nieuwe structuurvisie bebouwde gebieden Noardeast-Fryslân. Opstellen projectenlijst ruimtelijke projecten bebouwde gebieden Noardeast-Fryslân en Dantumadiel.	 	Vanuit het project omgevingsvisie wordt de raad regelmatig op de hoogte gehouden. De startnotitie Visie Dokkum is door het college vastgesteld. In samenspraak met belangenvetegenwoordigers wordt voor de Visie Dokkum het Plan van Aanpak voorbereid en afgestemd op het proces voor de gemeentelijke omgevingsvisie. Er is een uitputtende lijst opgesteld van rijpe en groene projecten.

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Opstellen bestuurlijke prioriteitenlijst ruimtelijke projecten.		Voor het gebied langs de Ee is met de bestuurders een prioriteringsoverleg geweest. Het Harddriverspark heeft prioriteit gekregen, evenals het project Noordelijke Stadsentree Regiostad Dok-kum. Verder zijn een aantal projecten in aanmerking gekomen om te worden geplaatst op de ontwikkelagenda, waarvoor dekking wordt gevonden uit verkoop van Eneco-aandelen.
		Opstellen uitvoeringsprogramma ruimtelijke projecten bebouwde gebieden Noardeast-Fryslân.		Met een capaciteitsaanpassing kunnen we wellicht alsnog deze activiteit binnen de planning voor de lopende coalitieperiode opnemen. Wij hebben voorbereidingen voor een aanpassing getroffen en leggen u daar binnenkort een voorstel over voor.
	Woningen en gebouwen zonder cultuurhistorische waarde en met een beeldverstorende invloed op de omgeving, die langer leeg hebben gestaan dan 10 jaar, waarvoor geen zicht is op herinvulling, zijn gesloopt.	Inventarisatie leegstaande woningen en gebouwen en inventarisatie leegstandsduur en ruimtelijke kwaliteitswaarde.		Met een capaciteitsaanpassing kunnen we wellicht alsnog deze activiteit binnen de planning voor de lopende coalitieperiode opnemen. Wij hebben voorbereidingen voor een aanpassing getroffen en leggen u daar binnenkort een voorstel over voor.
		Opstellen van prioriteitenlijst op basis van sloopurgentie.		Met een capaciteitsaanpassing kunnen we wellicht alsnog deze activiteit binnen de planning voor de lopende coalitieperiode opnemen. Wij hebben voorbereidingen voor een aanpassing getroffen en leggen u daar binnenkort een voorstel over voor.

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Opstellen sloopstimuleringsregeling		Met een capaciteitsaanpassing kunnen we wellicht alsnog deze activiteit binnen de planning voor de lopende coalitieperiode opnemen. Wij hebben voorbereidingen voor een aanpassing getroffen en leggen u daar binnenkort een voorstel over voor.
	Ruimtelijke kwaliteit is in alle gevallen integraal onderdeel van de belangenafweging bij de ontwikkeling van ruimtelijk beleid en bij planontwikkeling en – uitvoering.	Alle in 2020 in voorbereiding te nemen projecten in de fysieke leefomgeving worden voorzien van paragraaf ruimtelijke kwaliteit.		Voor 2020 en verder wordt dit per project overwogen. Het wordt in toenemende mate vanzelfsprekender om dit te doen. De visie-vorming bevordert dat.
	De ruimtelijke kwaliteit van de woonomgeving is verbeterd met 5 % op de leefbarometer.			Op de leefbaarometer scoren de samenstellende drie voormalige gemeenten ruim voldoende in 2018. De resultaten van 2020 moeten nog bekend worden. Overigens is de indicator in de begroting van 2021 veralgemeniseerd en wordt niet meer gewerkt met een percentage.
	Behoud van beschermingswaardige landschappelijke en cultuurhistorische structuren, elementen en gebouwen.	Opstellen van ruimtelijke kwaliteitskaarten per kern.		Gelet op de overige prioriteiten i.r.t. tot de beschikbare capaciteit en middelen komt daar niet op afzienbare termijn ruimte voor.
		Maken PvA voor opstellen dorpsbiografieën in Noardeast-Fryslân.		Binnen de uitrol van de DOM's wordt hier verder over nagedacht.
		DOM's (uitwerken).		De DOM's zijn in nauwe afstemming met de gemeente en andere overheden aan de slag met het ontwikkelen en uitvoeren van hun plannen.
		Bij ruimtelijk beleid, ruimtelijke ingediende plannen wordt in alle planontwikkeling en beoordeling van gevallen kennis over cultureel erfgoed ingeschakeld.		De voorbereiding zit in de fase van uitbesteding.

Nr	Doelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Bij karakteristieke panden en monumenten wordt tijdens bouwwerkzaamheden altijd tussentijds gecontroleerd.		Dit is op basis van het vastgestelde handhavingbeleid nu going concern.
504	Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie.			
	Verhogen van het scheidingspercentage van het huishoudelijk afval, conform het nog vast te stellen grondstoffenplan.			Het grondstoffenplan is inmiddels in uw raad vastgesteld. Met de daarin opgenomen maatregelen kan dus nu een aanvang worden genomen. Een belangrijks landelijke VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) is verhoging van het scheidingspercentage voor huis-houdelijk afval. De landelijke doelstelling van 65% halen wij met gemak. Voor de kortere termijn is 100 kg restafval per inwoner op-genomen in de VANG-doelstelling opgenomen. Dit heeft rechtstreeks effect op het scheidingspercenta-ge. Om dit doel te halen, dus min-der gewicht aan restafval na scheiding, moet nog progressie worden geboekt.

Onderwerp beleidsdocumenten
<i>Wonen</i>
Beleidsvisie wonen
Prestatieafspraken
<i>Duurzaamheid</i>
Energietransitie ANNO Uitvoeringsprogramma 2017-2020
<i>Ruimtelijke kwaliteit / RO / bouwen</i>
Structuurvisies binnen DDFK
Structuurvisie bundelingsgebied Regiostad Dokkum
Binnenstadsvisie Dokkum
Beeldkwaliteitsplannen
<i>Afval</i>

Onderwerp reguliere activiteiten
<i>Wonen</i>
Woningbouwprogrammering

Onderwerp reguliere activiteiten
Vorbereiden prestatieafspraken woningbouwcorporaties
Adviseren in ruimtelijke processen en procedures
Subsidieadviezen
Adviseren bij herstructureringsopgaven
<i>Duurzaamheid</i>
Adviseren andere disciplines
<i>Ruimtelijke kwaliteit / RO / bouwen</i>
Eigen gemeentelijke ruimtelijke opgaven begeleiden
Ruimtelijk adviseren in vergunningprocedures
Opstellen ruimtelijke onderbouwingen
Begeleiden ontheffings- en bestemmingsplanprocedures

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Welstandszorg Hûs en Hiem	Het voorzien van de gemeenten in de welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet en advisering over de toepassing van de Monumentenwet
Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing	De FUMO is de Friese vertaling van de landelijk in te stellen Regionale Uitvoeringsdiensten. Doel is kwaliteitsverbetering en verhoging van de efficiency van de uitvoering van wettelijke milieutaken van gemeenten en provincie
Stichting monumentenbehoud	Het instandhouden en beschermen van de monumenten als bedoeld in de monumentenwet

Overzicht baten en lasten 2020 Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten	7.404	7.453	16	7.469
Lasten	-8.684	-9.816	0	-9.816
Saldo baten en lasten	-1.280	-2.363	16	-2.347
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	226	1.313	0	1.313
Geraamd resultaat	-1.054	-1.050	16	-1.034

Toelichting op de wijzigingen Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2 ^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Verschillen kleiner dan € 50.000	16	I
Totaal baten	16	
Lasten		
Verschillen kleiner dan € 50.000	0	I
Totaal lasten	0	
Totaal saldo wijzigingen	16	

Programma 6: Iepenbiere Romte

Waar gaat programma 6 'Iepenbiere Romte' over?

Portefeuillehouder(s) : T. Berends / P. de Graaf
Programmaregisseur : J.C.J. Talma
Programmamanager : G. van Oudenaarden

Inleiding:

Het beheer van de openbare ruimte is van oudsher een belangrijke kerntaak van de gemeente. Voor het welbevinden van zowel onze inwoners als andere gebruikers, is het van belang dat er wordt gezorgd voor een goed onderhouden, leefbare, duurzaam ingerichte, veilige en gezonde openbare ruimte.

Een onderdeel van de openbare ruimte betreft de riolering. Het beleid en de ontwikkelingen op het gebied van riolering worden dit jaar vastgelegd in het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het is een beleidsmatig en financieel document over de gemeentelijke watertaken en een hulpmiddel om goede beleidsafwegingen te maken op het terrein van de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater in relatie tot de bescherming van de bodem- en waterkwaliteit.

Uitvoering van de maatregelen uit het GRP zorgt ervoor dat de inzameling en het transport van afvalwater effectief blijft verlopen. Hiermee wordt voorkomen dat er schade aan het milieu ontstaat en er overlast voor de bewoners is en dat de volksgezondheid wordt gewaarborgd.

Verder moet de kwaliteit van de openbare ruimte doelmatig worden beheerd. Vooral nu het beheersniveau van de kapitaalgoederen is vastgelegd, moet het planmatig beheer worden afgestemd met het financiële kader. Daarnaast speelt de ontwikkeling mee dat bewoners en bedrijven meer verantwoordelijk worden voor de inrichting en beheer van de openbare ruimte. Binnen dit programma liggen er mogelijkheden om het beheer van de openbare ruimte op onderdelen over te dragen aan onze inwoners (burgerparticipatie). In dat geval neemt de gemeente een andere rol aan: van presteren en regisseren naar stimuleren of zelfs faciliteren. Dit moet de komende jaren verder worden uitgewerkt, ook met betrekking tot de financiële consequenties op lange termijn.

Duurzaamheid is een breed begrip dat ook bij de inrichting van de openbare ruimte een rol speelt. In dit programma worden stappen gezet om over diverse duurzaamheidsthema's afspraken met betrokkenen en belanghebbenden te maken. Daarnaast is de gemeente als opdrachtgever ook nadrukkelijk aan zet om de duurzaamheidsdoelstellingen mee te nemen in de aanbesteding en uitvoering.

In dit programma wordt ook aandacht besteed aan het onderwerp verkeer en mobiliteit. We zetten ons in voor een veilige, aantrekkelijke en duurzame bereikbaarheid van alle mogelijke bestemmingen voor bewoners, ondernemers en gasten van onze gemeente. In grote lijn gaan de doelstellingen over de verkeersstructuur en over verkeersveiligheid.

Hoofddoelstelling:

Zorgen voor een goed onderhouden, leefbare, duurzaam ingerichte, veilige en gezonde openbare ruimte voor onze inwoners en andere gebruikers.

Kerdoelstellingen:

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt naar kerndoelstellingen die hieronder per onderwerp worden beschreven.

Onderwerp: het beter functioneren van rioolsystemen

Kerdoel

Het beter functioneren van rioolsystemen

Speerpunten:

- de rioolsystemen beschikken over voldoende afvoer- en bergingscapaciteit;

Onderwerp: instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte

Waar gaat programma 6 'Iepenbiere Romte' over?

Kerndoel

Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte.

Speerpunten:

- voor het beheer van kapitaalgoederen zijn separaat kwaliteitsniveaus vastgesteld.

Onderwerp: realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte

Kerndoel

Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte.

Speerpunten:

- in Noardeast-Fryslân is er sprake van een gezond, aantrekkelijk en duurzaam landschap.

Onderwerp: verkeer/mobiliteit

Kerndoel

Het verkeerssysteem is doelmatig, aantrekkelijk en veilig en voldoet aan de behoefte van verkeersdeelnemers.

Speerpunten:

- doorgaande verbetering van de verkeersveiligheid;
- verminderen van reistijd;
- comfort verbeteren;
- ketenmobiliteit;
- elektrisch rijden.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
601	Het beter functioneren van rioolsystemen			
	Het duurzamer en doelmatiger: <ul style="list-style-type: none"> • Inzamelen en afvoeren van afval-, hemel- en overtollig grondwater. • Beheren van gemeentelijke rioolstelsel. 	De beleidskeuzes worden vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan en deze wordt ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.		Ten behoeve van het nieuwe vGRP is op 23 september 2020 een workshop gehouden met raadsleden waarmee opgehaald is wat voor hen belangrijke items zijn. Op basis daarvan worden beleidskeuzes aan de raad voorgelegd. Daarna zal het vGRP behandeld worden in de gemeenteraad eind 2020/begin 2021.
602	Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte			

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Het beter op orde brengen van het kapitaalgoederenbeheer.	De Quickscan van het kapitaalgoederenbeheer moet nader worden uitgewerkt in een actueel kapitaalgoederenbeheerplan. Op basis daarvan wordt een meerjarenplanning (vanaf 2021) met de bijbehorende kosten opgesteld.		Er is in september een financieel perspectief kapitaalgoederen opgeleverd. Dit is verwerkt in de paragraaf kapitaalgoederenbeheer voor de begroting van 2021. Er wordt hard gewerkt aan het opstellen van (integraal) kapitaalgoederenbeleid en programmatisch beheer (gereed april 2021), ten behoeve van de begroting 2022. Urgente werken voor 2020 en 2021 zijn in kaart gebracht en worden aanbesteed.
		Actualiseren van beheersystemen.		Voor de meeste kapitaalgoederen zijn de beheersystemen actueel. Waterbeheer moet nog in een beheerspakket worden opgenomen. De mutaties bijhouden is going concern.
	De kapitaalgoederen beheren volgens afgesproken kwaliteitsniveau.	Uitvoering van een objectieve beoordeling aan de hand van landelijke normen (betreft voornamelijk de verzorgingstaat van het dagelijks onderhoud).		Dit is in uitvoering, 3x per jaar een beeldkwaliteitsschouw. Technische weginspecties zijn inmiddels gereed.
		Vervangen Brug Aldwâldmersyl.		Dit is afgerond.
		Overname Schreiersbrêge.		De brug is overgenomen door de provincie.
		Renovatie sporthal Ferwert.		Dit is in uitvoering. Gereed in 2021.
		Ombouw chlooropslag zwembad Tolhuisbad Dokkum.		De opdracht is verstrekt, uitvoering vindt plaats in laatste week van oktober.
		Aanschaf schrobmachines schoonmaak gymzalen.		Dit is verwerkt in de begroting 2021.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Realiseren urnenzuil begraafplaats Ternaard.		Voorstel is meegenomen in de begroting 2021.
		Onderzoek inventarisatie gemeentelijke begraafplaatsen voormalige gemeenten Ferwerderadiel en Dongeradeel.		De inventarisatie van monumenten op gemeentelijke begraafplaatsen heeft plaatsgevonden.
		Aanleggen strooivelden, knekelputten, begravingsbekisting en banken voor diverse begraafplaatsen.		Voorstel is meegenomen in de begroting 2021.
	Een leefomgeving met minder zwerfafval en onkruid in openbaar gebied.	Uitvoering van een objectieve beoordeling van de openbare ruimte ten aanzien zwerfafval en onkruid (schouw).		Jaarlijks vindt beeldkwaliteitsschouw van de openbare ruimte plaats (verhardingen en groen).
		Onderzoek naar efficiëntere vorm van onkruidbestrijding (pilot).		In 2020 huidige vorm continueren. Voor de komende jaren nieuwe aanbesteding en organisatie ontwikkelen.
		Voor het bereiken van het afgesproken beeld ten aanzien van onkruid op verhardingen, is meer inzet en dus budget nodig.		Ondanks de éénmalige middelen voor de begroting 2020, is dit onvoldoende om de afgesproken beeldkwaliteit te behalen.
603	Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte			
	Vergroten van de biodiversiteit	Invoeren van bij- vriendelijk bermbeheer (maaïen en afvoeren).		Het invoeren van bij- vriendelijk bermbeheer is afhankelijk van de ambities die worden vastgelegd in het nieuwe Groen- en bomenstructuurplan en Biodiversiteitsplan (2021).
		Initiatieven vanuit de mienskip actief ondersteunen.		Het budget voor de ondersteuning van initiatieven vanuit de mienskip is naar verwachting in 2021 beschikbaar.
		Aansluiten bij Nederland Zoemt in het kader van een bij-vriendelijke gemeente.		Het budget voor het aansluiten bij Nederland Zoemt is naar verwachting in 2021 beschikbaar.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Bestrijding invasieve exoten in openbaar groen.		Er is geen budget voor bestrijding van invasieve exoten. Bij overlast en gevaar vindt bestrijding plaats, dit zal dan tot budgetoverschrijdingen leiden.
	Energiebesparing op Openbare Verlichting.	Opstellen geharmoniseerd beleid en beheersplan Openbare Verlichting. In deze plannen sturen op duurzaamheid en energiebesparing.		Dit wordt meegenomen in het kapitaalgoederenbeheer, dat voorjaar 2021 wordt opgeleverd.
	Inwoners bewuster maken van de klimaatverandering en de gevolgen die dat heeft voor de openbare ruimte (wateroverlast, hitte).	Het voeren van 3 à 4 'Klimaatdialogen'.		Er zijn in de loop van de tijd twee gespreksmomenten geweest. De eerste heeft plaatsgevonden in het kader van de Omgevingsvisie en een tweede heeft plaatsgevonden tijdens de bewonersavond t.b.v. het opstellen van het gemeentelijk rioleringsplan.
	Klimaatadaptieve maatregelen worden meegenomen bij (her)inrichtingen van de openbare ruimte.	Bij de 'grotere' herstructureringen en reconstructies klimaatadaptieve maatregelen treffen zoals bijvoorbeeld het realiseren van extra waterberging, afkoppelen van verhard oppervlak.		In enkele ruimtelijke plannen, waar zich wateroverlast problemen voordoen, is geadviseerd welke maatregelen konden worden getroffen om deze te verminderen/verhelpen. Het gaat daarbij om Hogedijken, Bonifatiusplein en Ee-zone.
	Meer gebruik van duurzame materialen.	Minder gebruik van strooizout door ombouw strooiers.		Het beleidsplan gladheidsbestrijding is door de gemeenteraad vastgesteld.
Verduurzaming randapparatuur (machines/apparaten voor onderhoud openbare ruimte).			Een inventarisatie van alle randapparatuur is gemaakt. Er wordt nog een vervangingsplan opgesteld, gereed in 2021.	
Bij vervanging van walbeschoeiing worden duurzame materialen toegepast.			Dit wordt uitgevoerd waar mogelijk.	

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Natuurvriendelijke oevers toepassen waar dat mogelijk is.		Dit wordt uitgevoerd.
		Fietspaden van elementen of asfalt, die frequent onderhoud behoeven, omvormen naar een duurzame betonverharding.		Dit wordt meegenomen in het kapitaalgoederenbeleid, dit is een beleidskeuze vraagstuk (vervangingen).
		Inventariseren van overbodige paden (verharding) en opstellen van een Padenopruimplan.		Dit wordt meegenomen in het kapitaalgoederenbeleid, dit is een beleidskeuze vraagstuk.
		Omvormen fietspad Harddraversdijk Dokkum (2021).		Dit wordt opgepakt bij de ontwikkeling van de Harddraverlocatie.
		Omvormen fietspad Doniawei Hallum (2021).		De inrichting van het fietspad Doniawei is aangepast en afgerond.
	Kapitaalgoederen duurzamer onderhouden, levensduur verlengen.	Versterken fundering bij wegen, die aan onderhoud toe zijn en de fundering zwak is (vervangingsinvestering).		Bij het kapitaalgoederenbeheer worden vervangingsinvesteringen inzichtelijk gemaakt.
	Opwaarderen van de openbare ruimte.	Herinrichting van wegen, die aan onderhoud toe zijn en de inrichting niet meer voldoet (vervangingsinvestering).		Bij het kapitaalgoederenbeheer worden vervangingsinvesteringen inzichtelijk gemaakt.
		Herinrichting Diepswal en Vleesmarkt Dokkum.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Herinrichting Legeweg Dokkum.		Dit project zit in het begrotingsvoorstel van het college aan de raad (behandeling november 2020) voor uitvoering in 2021.
		Herinrichting Westersingel Dokkum.		Dit project zit in het begrotingsvoorstel van het college aan de raad (behandeling november 2020) voor uitvoering in 2021.
		Herinrichting Parksteeg Dokkum.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Herinrichting Lange Oosterstraat, Gasthuisstraat, Molenbuurt Dokkum.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Herinrichting Voorstreek Dokkum.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Revitalisering Hoedemakerspolder Dokkum fase 2019.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Revitalisering Hoedemakerspolder Dokkum fase 2020.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Herinrichting Foijingawei Kollumerpomp.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Reconstructie Voorstraat Kollum.		Deze herinrichting wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Herinrichting openbare ruimte Bjrkehof eo Kollumerzwaag.		Uitvoering wordt 4 ^e kwartaal 2020 gestart.
		Herinrichting openbare ruimte centrum Hallum.		Dit is in uitvoering.
		Herinrichting openbare ruimte Gasthuisstraat Ferwert.		Dit project zit in het begrotingsvoorstel van het college aan de raad (behandeling november 2020) voor uitvoering in 2021. WNWF heeft toegezegd mee te betalen aan deze herinrichting.
604	Verkeer/mobiliteit			
	De gemeente draagt naar vermogen bij aan de ambitie van Fryslân zodat er in 2025 geen verkeersdoden en ernstige verkeersgewonden zijn.	Instellen knelpuntenpot voor oplossen van verkeersonveilige situaties.		Voor verkeersveiligheid zijn geen financiële middelen, voor eventuele wensen en ambities zullen via een begrotingswijziging middelen beschikbaar moeten worden gesteld.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
		Herinrichting Sparrewei Kollumerzwaag.		Het werk is aanbesteed en gegund, start uitvoering in 4e kwartaal.
		Functioneel herstel fietspad Flieterpsterdyk Lichtaard.		Het werk is aanbesteed en voorlopig gegund, start uitvoering in 4e kwartaal 2020.
		Openbare verlichting toegangsweg Esonstad Oostmahorn.		Er is geen budget voor dit project. Het betreft uitvoering van contractuele afspraken. Dit wordt meegenomen bij de PPN 2021.
		Functioneel herstel fietspad Wanswerterdyk Burdaard.		Dit project zit in het begrotingsvoorstel van het college aan de raad (behandeling november 2020) voor uitvoering in 2021.
		Functioneel herstel Rondweg Noord Dokkum (par. weg zuid).		Dit project wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
		Uitbreiding areaal markeringen conform CROW normen.		Dit project wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
Stimuleren fietsverkeer door optimaliseren van het fietsnetwerk en het fietsparkeren.		Opstellen fietsbeleid.		Januari 2020 is de mobiliteitsvisie vastgesteld. Eén van de daaruit volgende opgaven is het opstellen van een F-wegennet. Het ontwikkelen van een hoogwaardig fietsnetwerk. De uitwerking vindt plaats in ANNO-verband.
		Verbeteren fietsveiligheid Jaachpaad Dokkum – Tergreft.		Dit project wordt meegenomen in de planning van het kapitaalgoederenbeheer.
Zodanig faciliteren van oplaadvoorzieningen voor elektrische voertuigen, zodat gelijke tred wordt gehouden met de maatschappelijke ontwikkelingen.		Pro-actieve grondhouding ten aanzien van oplaadvoorzieningen voor initiatieven.		Zie programma Wenjen en omjouwing, doel 502.

Nr	Smartdoelen	Activiteiten	Voortgang 2 ^{de} rapportage	Toelichting 2 ^{de} rapportage
	Verbetering van de ketenmobiliteit van alle vormen van vervoer zoals het openbaar vervoer om de bereikbaarheid te verbeteren, zodanig dat wordt voldaan aan de verplaatsingsbehoefte van de verkeersdeelnemers.	Opstellen Mobiliteitsvisie in ANNO-verband.		In 2019 is de Mobiliteitsvisie ontwikkeld. De besluitvorming heeft begin 2020 plaatsgevonden.
		Activiteiten in groen: financieel voorstel ingediend voor de Perspectiefnota Activiteiten in paars: doelstelling in programma Wenjen en Omjouwing, onderhoudsbudget in dit programma		

Onderwerp beleidsdocumenten
<i>Het beter functioneren van rioolsystemen</i>
Gemeentelijke rioleringsplannen
Meetplan riolering (in ontwikkeling)
<i>Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte</i>
Quick scan kapitaalgoederen en beleid onderhoudsniveau kapitaalgoederen (PPN 2017)
Groenbeleids- en beheersplannen
Beleidsplannen openbare verlichting
Wegenbeleids- en beheersplannen
Baggerplannen
<i>Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte</i>
Intentieverklaring Dark Sky Waddengebied
Biodiversiteitsbeleid (in ontwikkeling)
<i>Verkeer/mobiliteit</i>
Manifest verkeersveiligheid (2015)

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
GR Leer-Werkbedrijf Noard East Fryslân	Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte.

Overzicht baten en lasten 2020 Programma 6: Iepenbiere Romte

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten	7.018	7.023	259	7.282
Lasten	-19.946	-23.070	511	-22.559
Saldo baten en lasten	-12.928	-16.047	770	-15.277
Toevoegingen aan reserves	-1.250	-3.280	-260	-3.540
Onttrekkingen aan reserves	1.034	6.207	-340	5.867
Geraamd resultaat	-13.143	-13.121	170	-12.951

Toelichting op de wijzigingen Programma 6: Iepenbiere Romte

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Gymlokalen en sporthallen	127	S
Het bewegingsonderwijs maakt gebruik van gymlokalen en sporthallen. Deze kosten worden doorbelast. Deze correctie betreft een bijstelling op deze doorbelastingen. In programma 6 ontstaat een voordeel en in programma 2 een nadeel, per saldo heeft deze wijziging geen effect op het resultaat.		
Gronden en gebouwen zonder bestemming	100	I
Verkoop grond perceel te Kollumerpomp		
Verschillen kleiner dan € 50.000	32	I
Totaal baten	259	
Lasten		
Groot onderhoud wegen	600	I
Dit voorjaar stond de (2 jaarlijkse) wegeninspecties gepland. Deze inspectie is nodig om de onderhoudsplanning voor de eerste 2 jaar (2020 en 2021) te kunnen actualiseren. Echter, door corona heeft de wegeninspectie langer geduurd dan gebruikelijk. De voorbereiding van de onderhoudsplanning inclusief aanbesteding is daarom later opgestart. In oktober is begonnen om het onderhoudswerk uit te voeren. Het lukt niet meer om al het onderhoudswerk, wat voor 2020 staat gepland, ook dit jaar nog uit te voeren. Een deel van dit werk zal na de winterperiode uitgevoerd moeten worden. De voorbereiding van het onderhoudswerk voor 2021 is ook al uitgevoerd. Het onderhoudswerk van 2021 kan meteen na de winter uitgevoerd worden. Verloopt budgettair neutraal door dekking reserve wegen.		
Monumenten en historische gebouwen	-75	I
Voor het opstellen van een kerkenvisie is € 75.000 ontvangen in de Algemene uitkering. Hier in programma 6 wordt het budget voor uitvoering van de visie beschikbaar gesteld.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-14	I
Totaal lasten	511	
Toevoeging aan reserves		
Algemene reserve	-260	I
Een tweetal investeringen is lager uitgevallen in 2019 en beide zijn klaar (openbare ruimte Dockinga Ferwert en herstructurering omgeving MFA Anjum), waardoor minder dekking vanuit de reserve dekking afschrijving nodig is. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de Algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal. Zie ook hieronder.		
Totaal toevoegingen aan reserves	-260	

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Onttrekking aan reserves		
Reserve afschrijving	260	I
Een tweetal investeringen is lager uitgevallen in 2019 en beide zijn klaar (openbare ruimte Dockinga Ferwert en herstructurering omgeving MFA Anjum), waardoor ook minder dekking vanuit de reserve dekking afschrijving nodig is. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de Algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.		
Reserve wegen	-600	I
Door lagere uitgaven op wegenonderhoud in 2020 is er ook een lagere onttrekking aan de reserve wegen. Zowel de uitgaven als de onttrekking worden doorgeschoven naar 2021.		
Totaal saldo wijzigingen	170	

Algemeene dekkingsmiddels

Waar gaat 'Algemeene dekkingsmiddels' over?

Algemeene dekkingsmiddels

Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de algemene dekkingsmiddelen in de gemeentelijke begroting apart zichtbaar gemaakt.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

- Lokale heffingen
Dit zijn opbrengsten uit de gemeentelijke belastingen en heffingen en de daarmee samenhangende uitvoeringskosten voor de WOZ, de heffing en de invordering.
- Uitkeringen van het Rijk
Dit zijn de van het Rijk ontvangen middelen om gemeentelijke taken uit te voeren. Het merendeel van het geld komt uit het Gemeentefonds en wordt uitgekeerd in de vorm van algemene uitkeringen, dit is inclusief de decentralisatie-uitkering "sociaal domein". Naast de algemene uitkeringen zijn er ook nog doeluitkeringen welke bestemd zijn voor het uitvoeren van een specifiek doel.
- Dividend
Dit zijn de opbrengsten (dividend) uit de deelnemingen in bijvoorbeeld Stedin en de BNG.
- Overige algemene dekkingsmiddelen
Dit zijn de overige algemene dekkingsmiddelen waaronder het taakveld treasury en de overige baten en lasten (stelposten).

Mutaties in de reserves

Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de mutaties in de algemene- en bestemmingsreserves apart zichtbaar gemaakt in de begroting.

De mutaties in de reserves die een relatie hebben met een specifiek programma zijn opgenomen onder het desbetreffende programma, zodat per programma een resultaat voor en na bestemming zichtbaar is.

Onder algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien vinden rentetoevoegingen plaats aan de algemene reserve en de reserve bouwgrondexploitatie.

Overzicht baten en lasten 2020 Algemeene dekkingsmiddels

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten				
Lokale heffingen	12.150	12.150	229	12.379
Algemene uitkering	88.413	88.413	2.744	91.158
Dividend en deelnemingen	781	649	22.187	22.836
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.845	2.771	66	2.837
Totalen Baten	104.189	103.983	25.227	129.210
Lasten				
Lokale heffingen	-420	-420	8	-412
Algemene uitkering	0	-261	0	-261
Dividend en deelnemingen	-27	-27	0	-27
Overige algemene dekkingsmiddelen	-3.355	-2.435	-34	-2.469
Totalen Lasten	-3.802	-3.142	-27	-3.169
Totalen voor mutaties reserves	100.387	100.840	25.200	126.040
Toevoegingen aan reserves	-5.176	-11.015	-23.084	-34.099
Onttrekkingen aan reserves	1.024	7.124	0	7.124
Geraamd resultaat	96.235	96.950	2.116	99.066

Toelichting op de wijzigingen Algemeene dekkingsmiddels

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2 ^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Lokale heffingen Extra opbrengst door areaal uitbreiding en stijging woningwaarde over 2019, deze meeropbrengst is structureel verwerkt in de begroting 2021.	229	I
Algemene uitkering Meicirculaire 2020. De meicirculaire voor 2020 bedroeg € 372.000 positief. De meerjarige effecten zijn verwerkt in de begroting 2021.	372	I
Algemene uitkering Septemercirculaire 2020. De septemercirculaire 2020 bedroeg € 2.373.000 positief voor 2020 en voor 2021 € 116.000 positief. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het Corona compensatiepakket, zie daarvoor ook de paragraaf Corona. De septemercirculaire wordt alleen voor de jaren 2020 en 2021 verwerkt. Structureel wordt deze verwerkt bij het opstellen van de Perspectiefnota 2022.	2.373	I

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Dividend en deelnemingen	22.001	I
Verkoop Eneco aandelen, hiervan wordt € 15,9mln gestort in de reserve Ontwikkelfonds en de resterende 6,1mln komt ten gunste van de Algemene reserve. Hier is ook al rekening mee gehouden bij het opstellen van de begroting 2021.		
Dividend en deelnemingen	186	I
Extra opbrengst dividend Eneco € 32.000, Omrin € 30.000 en Stedin € 124.000.		
Overige algemene dekkingsmiddelen	108	I
Er is een BTW compensatiefonds suppletieaangifte gedaan over 2017 van de voormalige gemeente Dongeradeel. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 108.000.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-42	I
Totaal baten	25.227	
Lasten		
Algemene baten en lasten	225	I
Vrijval stelpost kapitaalslasten, betreft reservering voor kapitaalslasten aangaande vervangingsinvesteringen in de bedrijfsvoering, per saldo valt er € 225.000 vrij.		
Algemene baten en lasten	-157	I
Afboeken stelpost prijscompensatie, dit betreft een administratieve correctie. Door de hele begroting heen zijn voordelen ingeboekt voor prijscompensatie.		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-95	I
Totaal lasten	-27	
Toevoegingen aan reserves		
Reserve Ontwikkelfonds	-15.900	I
Storting verkoop Eneco aandelen		
Algemene reserve	-6.101	I
Storting meeropbrengst verkoop Eneco aandelen		
Reserve Coronacompensatie	-1.083	I
De Coronacompensatiemiddelen worden gereserveerd voor kosten die worden gemaakt in verband met Corona. Zie voor een specificatie de paragraaf Corona.		
Totaal toevoegingen reserves	-23.084	
Totaal saldo wijzigingen	2.116	

Overhead

Waar gaat Overhead over?

Overhead

In het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV wordt onder artikel I, tweede lid onder I de definitie overhead nader geduid. In de toelichting van het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV is de definitie voor overhead van "Vensters voor Bedrijfsvoering" gehanteerd als uitgangspunt voor de definitie van overhead binnen het BBV. De Commissie BBV heeft als taak om duidelijkheid te verschaffen wanneer de toepassing van deze definitie in de praktijk tot vragen leidt. Dit heeft geleid tot een notitie overhead waarin beschreven is wat wel en wat niet onder de overhead valt.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).
2. financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
3. P&O / HRM.
4. inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement).
5. interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC).
6. juridische zaken.
7. bestuurszaken en bestuursondersteuning.
8. informatievoorziening en automatisering (ICT).
9. facilitaire zaken en Huisvesting.
10. documentaire Informatie Voorziening (DIV).
11. managementondersteuning primair proces.

Overzicht baten en lasten 2020 Overhead

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten				
Overhead	14.964	14.641	18	14.658
Totalen Baten	14.964	14.641	18	14.658
Lasten				
Overhead	-33.536	-33.297	-2	-33.299
Totalen Lasten	-33.536	-33.297	-2	-33.299
Saldo baten en lasten	-18.572	-18.656	16	-18.640

Toelichting op de wijzigingen Overhead

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Verschillen kleiner dan € 50.000	18	I
Totaal baten	18	
Lasten		
Verschillen kleiner dan € 50.000	-2	I
Totaal lasten	-2	
Totaal saldo wijzigingen	16	

Ten opzichte van de eerste tussentijdse rapportage zijn zowel de baten- als de lastenkant van het onderdeel Overhead met ruim € 14mln toegenomen. Omdat de samenwerking Noardeast-Fryslân – Dantumadiel een integraal onderdeel is van de begroting van Noardeast-Fryslân wordt deze vanaf nu niet meer gesaldeerd weergegeven maar worden zowel de baten als de lasten verantwoord op het taakveld Overhead.

Heffing Vennootschapsbelasting

Waar gaat Heffing Vennootschapsbelasting over?

Heffing Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting (VPB) is een belasting die wordt geheven over de winst van ondernemingen. Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente Noardeast-Fryslân geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria en dat deze niet belasting- en aangifteplichtig zijn voor de VPB. Er is ofwel sprake van het aanbieden van een “collectief goed” (geen deelname economische verkeer), “normaal vermogensbeheer” of van “structureel verlieslatende activiteiten”.

De gemeente doet alleen aangifte voor haar belaste activiteiten in het kader van de verkoop afvalstromen en het grondbedrijf. Het grondbedrijf van de gemeente Noardeast-Fryslân is VPB-plichtig.

Op dit moment is daarom nog geen raming van de VPB-last voor de gemeente Noardeast-Fryslân te bepalen. Daarom is ervoor gekozen het te betalen bedrag aan VPB als een PM-post te oormerken en alleen de externe kosten die gemoeid zijn met het verplichte aangifteproces te begroten.

Overzicht baten en lasten 2020 Heffing VPB

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging na 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten				
Heffing VPB	0	0	0	0
Totalen Baten	0	0	0	0
Lasten				
Heffing VPB	-5	-5	0	-5
Totalen Lasten	-5	-5	0	-5
Saldo baten en lasten	-5	-5	0	-5

Toelichting op de wijzigingen Heffing VPB

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2 ^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Totaal baten	0	
Lasten		
Totaal lasten	0	
Totaal saldo wijzigingen	0	

Onvoorzien

Waar gaat Onvoorzien over?

Onvoorzien

Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de gereserveerde middelen voor structureel onvoorzien apart zichtbaar gemaakt in de begroting.

Overzicht baten en lasten 2020 Onvoorzien

Onderwerpen (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten				
Onvoorzien	0	0	0	0
Totale Baten	0	0	0	0
Lasten				
Onvoorzien	-94	-94	70	-24
Totale Lasten	-94	-94	70	-24
Saldo baten en lasten	-94	-94	70	-24

Toelichting op de wijzigingen Onvoorzien

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2 ^e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
Baten		
Totaal baten	0	
Lasten		
Onvoorzien	70	I
De structurele post onvoorzien is in 2020 nog niet aangesproken. Voor de resterende tijd van het jaar wordt een post van € 24.000 aangehouden wat betekent dat nu € 70.000 vrij kan vallen.		
Totaal lasten	70	
Totaal saldo wijzigingen	70	

Totaaloverzicht financieel effect 2e rapportage 2020

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Baten				
1: Ynwenner en Bestjoer	874	874	-250	625
2: Mienskip	144	158	0	158
3: Soarch en Wolwêzen	17.046	21.526	4.543	26.069
4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	518	562	141	703
5: Wenjen en Omjouwing	7.404	7.453	16	7.469
6: Iepenbiere Romte	7.018	7.023	259	7.282
Algemiene dekkingsmiddels	104.189	103.983	25.227	129.210
Overhead	14.964	14.641	18	14.658
Heffing VPB	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0
Totaal baten	152.158	156.220	29.955	186.175
Lasten				
1: Ynwenner en Bestjoer	-6.892	-6.982	64	-6.918
2: Mienskip	-7.121	-9.908	-153	-10.061
3: Soarch en Wolwêzen	-71.101	-75.463	-4.915	-80.378
4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-2.338	-3.482	130	-3.352
5: Wenjen en Omjouwing	-8.684	-9.816	0	-9.816
6: Iepenbiere Romte	-19.946	-23.070	511	-22.559
Algemiene dekkingsmiddels	-3.802	-3.142	-27	-3.169
Overhead	-33.536	-33.297	-2	-33.299
Heffing VPB	-5	-5	0	-5
Onvoorzien	-94	-94	70	-24
Totaal lasten	-153.518	-165.259	-4.322	-169.581

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging	Wijziging 2 ^e rapportage	Begroting na 2 ^e rapportage
Saldo van baten en lasten per programma				
1: Ynwenner en Bestjoer	-6.018	-6.108	-185	-6.293
2: Mienskip	-6.977	-9.750	-153	-9.903
3: Soarch en Wolwêzen	-54.055	-53.937	-372	-54.309
4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-1.820	-2.919	271	-2.648
5: Wenjen en Omjouwing	-1.280	-2.363	16	-2.347
6: Iepenbiere Romte	-12.928	-16.047	770	-15.277
Algemeine dekkingsmiddels	100.387	100.840	25.200	126.040
Overhead	-18.572	-18.656	16	-18.640
Heffing VPB	-5	-5	0	-5
Onvoorzien	-94	-94	70	-24
Totaal saldo van baten en lasten	-1.360	-9.039	25.633	16.593
Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves				
Toevoegingen aan reserves	-6.476	-14.345	-23.344	-37.689
Onttrekkingen aan reserves	2.774	19.960	-461	19.499
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-3.702	5.615	-23.805	-18.190
Geraamde resultaat	-5.062	-3.424	1.828	-1.596

Effecten voor de meerjarenraming 2021-2023

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023
Saldo van baten en lasten per programma			
1: Ynwenner en Bestjoer	0	0	0
2: Mienskip	-147	-147	-147
3: Soarch en Wolwêzen	-539	-535	-467
4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-121	0	0
5: Wenjen en Omjouwing	-8	0	0
6: Iepenbiere Romte	-453	147	147
Algemeine dekkingsmiddels	599	479	411
Overhead	0	0	0
Heffing VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal effect meerjarenraming	-669	-56	-56
Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves			
Toevoegingen aan reserves	431	0	0
Onttrekkingen aan reserves	721	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	290	0	0
Geraamde resultaat	-379	-56	-56

Toelichting op de wijzigingen Effecten voor de meerjarenraming 2021 – 2023

Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023
Programma 2: Mienskip			
Bewegingsonderwijs:	-147	-147	-147
Het bewegingsonderwijs maakt gebruik van gymlokalen en sporthallen. Deze kosten worden doorbelast. Deze correctie betreft een bijstelling op eerdere doorbelastingen. In programma 6 ontstaat een voordeel, per saldo heeft deze wijziging geen effect op het resultaat.			
Programma 3: Soarch en Wolwêzen			
Sociale werkvoorziening:	-483	-479	-411
Bijstelling budget SW NE-F op basis van de meicirculaire 2020. Deze bedragen zijn ontvangen binnen de Algemene uitkering, per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.			
Vervoersvoorzieningen	-100	-100	-100
Bijstelling van budget op basis van het aantal verstrekkingen.			
Huishoudelijke hulp WMO	-300	-300	-300
Bijstelling van budget op basis van het aantal verstrekkingen.			
PGB WMO 18+	375	375	375
Bijstelling op basis van verschuivning van de financiering in PGB naar ZIN.			
Verschillen kleiner dan € 50.000	-31	-31	-31
Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje			
Baggeren en Schouwsloten	-121	0	0
Door problemen bij de aanbestedingsprocedure zal een groot deel van het bestek voor de baggerwerkzaamheden niet meer in 2020 uitgevoerd worden waardoor de planning doorschuift naar 2021. In 2021 wordt ditzelfde bedrag onttrokken aan de reserve, per saldo heeft het dus geen effect op het resultaat.			
Programma 5: Wensjen en Omjouwing			
Verschillen kleiner dan € 50.000	-8	0	0

Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023
Programma 6: Iepenbiere Romte			
Sportfaciliteiten	147	147	147
Het bewegingsonderwijs maakt gebruik van gymlokalen en sporthallen. Deze kosten worden doorbelast. Deze correctie betreft een bijstelling op eerdere doorbelastingen. In programma 6 ontstaat een voordeel, per saldo heeft deze wijziging geen effect op het resultaat.			
Wegen, straten en pleinen	-600	0	0
Voor dit jaar wordt het onderhoud gedeeltelijk doorgeschoven naar volgend jaar i.v.m. de voorbereiding. Door de actualisatie van het onderhoud is voor de aankomende twee jaar een raambestek gemaakt welke tot eind 2021 door loopt. Hierin is het onderhoud voor 2020 en 2021 geregeld. Dekking bestemmingsreserve wegen			
Algemeene dekkingsmiddels			
Algemene uitkering	483	479	411
Bijstelling budget SW NE-F op basis van de meicirculaire 2020. Deze bedragen zijn ontvangen binnen de Algemene uitkering, per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.			
Algemene uitkering	116	0	0
Uitkomst septembercirculaire 2020, deze wordt alleen voor het jaar 2020 en 2021 verwerkt.			
Totaal effect meerjarenraming	-669	-56	-56
Toevoegingen aan reserves			
Reserve Coronacompensatie	431	0	0
Voorgesteld wordt het ontvangen budget voor Coronacompensatie te storten in een reserve. Voor 2021 is dit nog € 431.000.			
Totaal toevoegingen aan reserves	431	0	0
Onttrekkingen aan reserves			
Reserve baggeren en schouwsloten	121	0	0
Door problemen bij de aanbestedingsprocedure zal een groot deel van het bestek voor de baggerwerkzaamheden niet in 2020 uitgevoerd worden waardoor de planning doorschuift naar 2021.			
Reserve wegen, straten en pleinen	600	0	0
Voor dit jaar wordt het onderhoud gedeeltelijk doorgeschoven naar volgend jaar i.v.m. de voorbereiding. Door de actualisatie van het onderhoud is voor de aankomende twee jaar een raambestek gemaakt welke tot eind 2021 door loopt. Hierin is het onderhoud voor 2020 en 2021 geregeld.			
Totaal onttrekkingen aan reserves	721	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	290	0	0
Totaal saldo wijzigingen	-379	-56	-56

Corona

Inleiding

De Coronacrisis geeft aanleiding om extra informatie te verstrekken over risico's, extra kosten en de compensatiemaatregelen vanuit het Rijk. Om de gevolgen van Corona voor de gemeente inzichtelijk te maken wordt voor zolang dat nodig is aan de bestaande P&C documenten de paragraaf Corona toegevoegd.

Risico's

Bij de uitbraak van de Coronacrisis zijn een aantal risico's benoemd die we lopen. Deze risico's zijn verwerkt in het risicomangement pakket Naris en zijn onderdeel van de risico's genoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting 2021. Het gaat hierbij om de volgende specifieke Coronarisico's.

Risicogebeurtenis
CORONA - Minder inkomsten: toeristen en parkeerbelasting
CORONA - Veiligheid: Meer beroep op openbare orde en handhaving (o.a. horeca, sportvelden, openbare gebouwen)
CORONA - Overschrijding wettelijk vastgestelde termijnen
CORONA - Inkomsten: risico op achterblijven legesopbrengsten (bouwleges, e.d.)
CORONA - Minder inkomsten: door uitstel betaaltermijnen/ toename debiteuren
CORONA - Faillissement/surveillance verbonden partijen
CORONA - Minder inkomsten Faillissement/surveillance/financiële tegenvallers bij deelnemingen
CORONA - Taakstellende bezuinigingen worden niet gehaald
CORONA - Inkomsten: risico gewaarborgde geldleningen en garantstellingen (sportclubs e.d.)
CORONA - Hogere uitgaven volksgezondheid , Wmo en Jeugdzorg als gevolg van de Pandemie en Rijksbeleid (RIVM).
CORONA - Dwingen van (zorg)aanbieders bepaalde activiteiten op lager pitje te zetten/ dan wel tijdelijk te stoppen (bv dagopvang)
CORONA - Veiligheid; onvoldoende capaciteit sociale opvangorganisaties/ voedselbanken
CORONA - Sterkte instroom en vertraagde uitstroom bijstandsgerechtigden (BUIG) en bijzondere bijstand zelfstandigen (BBZ)
CORONA - Faillissement/ surveillance/ financiële tegenvallers bij contractpartijen (leveranciers, afnemers)
CORONA - Juridisch: niet voldoen subsidie-eisen of verantwoording
CORONA - Inkomsten: vertraging grondverkopen (ook bedrijventerreinen)
CORONA - Toename fraude door ontbreken toezicht en overzicht
CORONA - Inkomsten: risico op vertraging investeringen/projecten
CORONA – (Onderwijs)gebouwen moeten voldoen aan 1.5 meter economie

Het totaal benodigde weerstandsvermogen genoemd in de begroting 2021 bedraagt € 5.477.000. Bovengenoemde Coronarisico's zijn daar 13,16% verantwoordelijk voor. Dat betekent dat de Coronarisico's voor afgerond € 721.000 onderdeel zijn van het benodigde weerstandsvermogen. Daarbij opgemerkt dat het programma Naris uitgaat van simulaties, waarbij er vanuitgegaan wordt dat niet alle risico's zich gelijktijdig voordoen.

Compensatiepakket

Vanuit het Rijk worden eenmalig gelden toegekend om gemeenten te ondersteunen in de extra gemaakte kosten of de misgelopen opbrengsten. Tot dusver zijn er twee compensatiepakketten beschikbaar gesteld. De totale omvang de pakketten bedraagt € 2.170.000. Deze middelen zijn toegekend op basis van maatstaven in de Algemene uitkering. Het is daarmee een indicatief bedrag en zegt dus niks over de werkelijke extra kosten. De keuze waar de middelen aan te besteden is aan de gemeente zelf.

Van de ontvangen middelen is inmiddels € 656.000 besteed, deels gemeld in de eerste tussentijdse rapportage en deels in deze tweede tussentijdse rapportage. Het gaat hierbij om de volgende posten:

1e tussentijdse rapportage	Toeristenbelasting	- 119.000
1e tussentijdse rapportage	Leges parkeerbelasting	- 40.000
2e tussentijdse rapportage	Bijstelling toeristenbelasting	25.000
2e tussentijdse rapportage	Extra (lease)kosten Gemeentewerk	- 24.000
2e tussentijdse rapportage	Participatie	- 498.000

In het volgende overzicht worden de bestede middelen afgezet tegen het ontvangen budget.

	Budget	Kosten t/m 2e tussentijdse rapportage	Restant
Compensatie Corona pakket I			
Lokale culturele voorzieningen	138.000		138.000
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	112.000		112.000
Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015	37.000		37.000
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	137.000	-134.000	3.000
Voorschoolse voorziening peuters	31.000		31.000
Participatie	498.000	-498.000	-
Compensatie Corona pakket II			
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting)	621.000*	-24.000	597.000
Buurt- en dorpshuizen	35.000		35.000
Vrijwilligersorganisaties jeugd	21.000		21.000
Toezicht en handhaving	114.000		114.000
Precariobelasting en markt- en evenementenleges (DU)	30.000		30.000
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (DU)	64.000		64.000
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief) (DU)	61.000		61.000
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivm Covid-19 (DU)	136.000		136.000
Lokale culturele voorzieningen	135.000		135.000
Totalen	2.170.000	-656.000	1.514.000

**Het vervallen van de opschalingskorting wordt verdeeld over twee jaar. € 190.000 in 2020 en € 431.000 in 2021. Voor het inzichtelijk maken van het budget zijn deze bedragen bij elkaar opgeteld.*

Voorgesteld wordt om de resterende € 1.514.000 te storten in de reserve Coronacompensatie en hiervoor het college het mandaat te geven om uitgaven te doen die in de lijn liggen met de doelen waarvoor de corona compensatie is ontvangen. Het mandaat strekt zich tot maximaal de hoogte van de ontvangen compensatie. Via de reguliere planning en control documenten legt het college verantwoording af omtrent de bestede middelen. Van de totale storting van € 1.514.000 wordt € 1.083.000 in 2020 gestort in de reserve en € 431.000 in 2021.